

Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü

Opera Anasanat Dalı

**G.PUCCINI'NİN LA BOHÈME OPERASI VE
RODOLFO KARAKTERİNİN İNCELENMESİ**

Ş. Şenol Talınlı

Yüksek Lisans Sanat Çalışması Raporu

Ankara, 2016

G.PUCCINI'NİN LA BOHÈME OPERASI VE
RODOLFO KARAKTERİNİN İNCELENMESİ

Ş. Şenol Talınlı

Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü

Opera Anasanat Dalı

Yüksek Lisans Sanat Çalışması Raporu

Ankara, 2016

KABUL VE ONAY

Ş. Şenol TALINLI tarafından hazırlanan "G. Puccini'nin La Boheme Operası ve Rodolfo Karakterinin İncelenmesi" başlıklı bu çalışma, 21 Haziran 2016 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Sanat Çalışması Raporu olarak kabul edilmiştir.

Prof. Binnur Ekber (Başkan)

Yrd. Doç. İrem Bozkurt (Danışman)

Prof. Demet Akkılıç

Doç. H. Levent Kuterdem

Doç. Ömür Munzur

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof.Dr. Türev Berki

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun, kâğıt ve elektronik kopyalarının Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim/Raporum sadece Hacettepe Üniversitesi yerleşkelerinde erişime açılabilir.
- Tezimin/Raporumun yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

21-06-2016

Ş. Şenol Talınlı

ÖZET

TALINLI, Ş. Şenol. Giacomo Puccini'nin La Bohème Operası ve Rodolfo Karakterinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Çalışma Raporu, Ankara, 2016

Bu çalışmada; opera sanatında gerçekçilik akımı olarak bilinen "Verismo"nun önemli bestecilerinden, Giacomo PUCCINI'nin La Bohème operası ve Rodolfo karakteri incelenmiştir.

Anahtar Sözcükler:

Puccini, La Bohème, Rodolfo, Opera, Libretto.

ABSTRACT

TALINLI, Ş. Şenol. Analysis of Giacomo PUCCINI's opera, La Bohème and the character Rodolfo, Post Graduate Study Report, Ankara 2016

In this study, one of the most important composers of the Realism movements known as "Verismo"; Giacomo Puccini's opera "La Bohème" and the character Rodolfo have been analysed.

Key words:

Puccini, La Bohème, Rodolfo, Opera, Libretto

TEŞEKKÜR

Bu tez çalıőmasında emeği geçen değerli hocalarım ve aynı zamanda dostlarım, sayın Yrd. Doç. İrem Bozkurt'a, Doç. Dr. Hatıra Ahmedli Cafer'e, Aylin İpekçioğlu'na, Bora Ateőyakan'a, Doğan akar'a, hem üniversite yıllarımda, hem de Yüksek Lisans dönemimde şan hocam olan, merhume Doç. Keriman Davran'a, çok yoğun olmasına rağmen, kaynak tercümelерimi yapan Ufuk Duruman'a, sevgili dostum maestro Alessandro Cedrone'ye, teknolojik desteklerini hiç esirgemeyen ebedi dostum etin Kıranbay'a, her aőamadaki zorlukların verdiği sıkıntılara eősiz sabrı ve teşvikiyle destek olan değerli eőim Esin Talınlı'ya ve hem tercümeleriyle, hem de varlığıyla hayatımın anlamı, sevgili kızım Aleyna Talınlı'ya sonsuz teőekkürü borç bilirim. Emeği geçen ve unutmuő olabileceğim dostlarımın da, beni bađıőlayacađını umut ediyorum.

Saygı ve sevgilerimle...

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	i
BİLDİRİM.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
TEŞEKKÜR.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	viii
FOTOĞRAFLAR DİZİNİ.....	x
1. BÖLÜM: GİRİŞ.....	1
2. BÖLÜM: ARAŞTIRMANIN KAPSAMI VE YÖNTEMİ.....	2
2.1. Araştırmanın Amacı.....	2
2.2. Araştırmanı Önemi.....	2
2.3. Araştırmanın Modeli.....	2
2.4. Evren ve Örneklem.....	2
2.5. Verilerin Toplanması ve Analizi.....	2
3. BÖLÜM: MURGER, ILLICA, GIACOSA VE PUCCINI.....	3
3.1. Henry Murger ve La Bohème.....	3
3.2. L.Illica ve G.Giacosa.....	6
3.3. Giacomo Puccini'nin Yaşamı.....	8

4. BÖLÜM: KARAKTERLERİN İNCELENMESİ.....	10
4.1. Genel Karakterlerin İncelenmesi.....	10
4.2. Rodolfo Karakterinin İncelenmesi.....	10
5. BÖLÜM: LIBRETTO.....	31
6. BÖLÜM: SONUÇ.....	70
KAYNAKÇA.....	71
EKLER	
EK 1. Fotoğraflar.....	71

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1.....	12
Şekil 2.....	13
Şekil 3.....	13
Şekil 4.....	14
Şekil 5.....	14
Şekil 6.....	15
Şekil 7.....	16
Şekil 8.....	17
Şekil 9.....	18
Şekil 10.....	19
Şekil 11.....	20
Şekil 12.....	21
Şekil 13.....	22
Şekil 14.....	23
Şekil 15.....	23
Şekil 16.....	24
Şekil 17.....	24
Şekil 18.....	25
Şekil 19.....	25
Şekil 20.....	26
Şekil 21.....	27

Şekil 22.....	28-29
Şekil 23.....	29-30
Şekil 24.....	30
Şekil 25.....	31

FOTOĞRAFLAR DİZİNİ

Fotoğraf 1 G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011.....	71
Fotoğraf 2 G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011.....	72
Fotoğraf 3 G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011.....	72
Fotoğraf 4 G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı ADOB 2011.....	73
Fotoğraf 5 G. Puccini La Bohème E. Abacıoğlu Akcan ADOB 2011.....	73
Fotoğraf 6 G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011.....	74
Fotoğraf 7 G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011.....	74
Fotoğraf 8 G. Puccini La Bohème ADOB 2011.....	75
Fotoğraf 9 G. Puccini La Bohème ADOB 2011.....	75
Fotoğraf 10 G. Puccini La Bohème ADOB 2011.....	76
Fotoğraf 11G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011.....	76
Fotoğraf 12G. Puccini La Bohème ADOB 2011.....	77
Fotoğraf 13G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011.....	77
Fotoğraf 14G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011.....	78
Fotoğraf 15G. Puccini La Bohème ADOB 2011.....	78

1. BÖLÜM: GİRİŞ

La Bohème Operası, Giacomo Puccini'nin başyapıtlarından birisidir. Henry Murger'in "Bohème Hayatından Sahneler" adlı eserine dayanmaktadır. 1896 yılında Torino'da ilk temsili yapılmış ve eseri, o tarihte henüz yirmi dokuz yaşında ve ileride efsane şef olarak anılacak olan Arturo Toscanini yönetmiştir.

Eser, uzun ve sancılı bir dönemden sonra ancak ilk temsilini yapabilmıştır. R. Leoncavallo'nun da aynı metin üzerinde çalışması ve hatta bundan G. Puccini'nin de haberinin olması, eserin yaradılışı sırasında iki büyük bestecinin ciddi kavgalarına ve sonrasında uzun süre konuşmamlarına kadar uzanan sancılı bir dönemdir.

Puccini'nin Bohème'inin metnini, ünlü librettisler G. Giacosa ve L. Illica yazmıştır. Bu konuyla ilgili olarak Puccini şöyle der:

"Bu eserde kendi yaratıcılığımın dışında, halk ezgisinden yararlandığım tek bir yer vardır. O da, Bohème'in atmosferini ve rengini sağlayan, ikinci perde sonundaki Filippo'nun fanfari. G. Giacosa ve L. Illica'nın yazdığı ve Ricordi'nin zoruyla kabul etmek zorunda kaldığım bu bölümdeki dizeler şöyledir:

İşte şimdi yakışıklı davulcu başı!

Altın değneği gururla parlarken

Ne azametli yürür o!

Böylesine dik ve mağrurdur, Fransa'nın en güzel adamı...

(ADOB *Temsil Kitapçığı*, Mehmet Ergüven, 2011:28)

Puccini Bohème'i yaratırken ezgi bulmakta zorlandığı bir gün, Milano Konservatuarı'na giderek, yıllar önce mezuniyet sınavında yazmış olduğu "Capriccio Sinfonico" yu almış ve Bohème'in çekirdeğini bu şekilde oluşturmuştur. Günümüzde halâ en önemli opera evlerinde sürekli repertuvarda kalması ise, Puccini'nin ve bu eserin büyüklüğünü göstermektedir.

2. BÖLÜM: ARAŞTIRMANIN KAPSAMI VE YÖNTEMİ

2.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, Henry Murger'in "La vie de bohème" adlı eseri kaynak alınarak G. Giacosa ve L. Illica tarafından librettosu yazılan ve G. Puccini'nin ölümsüzleştirdiği "La Bohème" adlı operası ve Rodolfo karakterinin, incelenmesi amaçlanmaktadır.

2.2. Araştırmanın Önemi

La Bohème operasının ve bu eserdeki Rodolfo karakterinin incelenmesi, bu eseri bundan sonra yorumlayacak veya sahneleyecek olan sanatçılara farklı bir ışık tutması açısından faydalı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu konuyla ilgili yapılacak başka araştırmalara da kaynak olacağı varsayılmaktadır.

2.3. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, kaynak tarama yöntemi kullanılarak ve betimsel bir çalışma olarak yürütülecektir.

2.4. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini H. Murger'in kitabından uyarlayarak L. Illica ve G. Giacosa tarafından yazılan librettosu, örneklemine ise, G. Puccini'nin bu hikâyeyi operaya uyarlaması oluşturmaktadır.

2.5. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma kapsamındaki verilerin toplanması aşamasında temel olarak kaynak tarama yöntemi kullanılacak ve elde edilen sonuçlar karşılaştırılarak değerlendirilecektir.

3. BÖLÜM: MURGER, ILLICA, GIACOSA VE PUCCINI

3.1. Henry Murger ve La Bohème

Sınırları gençlik ve umut, gösteriş ve umutsuzluk, aşk, yoksulluk, cesaret, soğuk ve hastalıktı. On dokuzuncu yüzyıl kâşiflerine göre Bohèmia, herhangi bir haritada yer almayan ama gerçek yaşayanları olan gerçek bir ülkeydi. Sınırları gerçek ve hayale dayandırılarak çizildi. Bohèmia'nın nereye yerleştirileceği ve vatandaşlarının kimlerden oluştuğu sorusunun cevabını bulmak bize miras kaldı. Bilinmeyen bir yılda kaç Rodolfo ve Mimi'nin tavan arası odalarında açlık çekerek soğuktan titredikleri ve kaç yarım yüzyıl sonra, gençliğin ne zamana kadar sürdüğü ve bu hayattan vazgeçen veya kaçanları hangi düzeyde bir orta sınıf hayatının beklediğini söyleyebilmek için, en azından düzenlenecek bazı tablo ve grafikler *La Bohème*'i saygı duyulacak bir konu haline getirirdi. Fakat bu şekilde, Bohèmia da benzerleri gibi saygıdeğer bir konum almaya direnirdi. Onun haritası veya grafikleri çıkarılamaz veya herhangi bir rakamla değerlendirilemez, çünkü asla tüm bir nesnelliği yoktur.

Haritamızda Bohèmia'yı hayat ile kültürel sembolün arasına yerleştirmeliyiz. Orada bulunmanın gerçek ve öngörülemeyen, hatta trajik sonuçları olabilirdi, fakat oraya gitmek için kendimiz veya toplum hakkında tavrımız ve söyleyecek sözümüzün olması gerekirdi. Çünkü Bohèmia yarı yarıya hayat ve semboldü. İsmi bulmak ve kendini keşfetmek gibiydi. Bu keşfin izini sürdüğümüzde, 1830 ila 1840 yıllarına ve Paris'e varırız. 1850 yılında bu sözcük, Çingenele verilen isimle ve dilenciler ile dolandırıcıların karanlık yer altı dünyası ile olan birebir bağından kurtulmuş ve pek çoğumuz için Puccini operasının içinde en kutsal halini almaya başlamıştı. Bu dönüşüme en fazla katkısı olan kişi, Puccini'ye karakterlerini veren öykülerin yazarı, Henry Murger idi.

Murger, bu anlamda Bohèmia hakkında yazan ilk kişi değildi ve o zamana kadar bu konuda yazan diğerleri onu küçümseme eğilimindeydi. Bu anlaşılır bir durumdu, çünkü Murger vasat bir yazardı ve bazı konularda pek de hayran olunacak biri değildi. Bohèmia'yı artistik avant-garde akımın ilerlemesi ile ilişkilendirenler veya yüksek ahlâk savaşçıları onu aşağılamış, yok olmasını istemişti. Fakat Bohèmia tarihçesinde Murger yok olmayacaktı. Bu olgu ne zaman tanımlansa veya tarif edilse oradadır. Théodor

Barrière ile birlikte 1849 yılında yazılan ve muazzam bir başarı kazanan oyunu *La Vie de bohème*, Bohemia hakkında ilk geniş çaplı izlenimi vermiş, ne olduğu ve ne anlama geldiği konusunda, uzun süre devam edecek olan tartışmaların ilkinde yol açmıştır. Oyunun yarım düzine rakibi de, yüzyıl boyunca bu tartışmaların canlı kalmasını sağlamıştı. Murger 1861 yılında öldüğünde halkın geniş çapta katıldığı bir cenaze töreni düzenlenmiş ve Bohemia'nın ne olduğu hakkında yeni bir tartışma turu başlamıştı: bu tur, gazete ve dergilerdeki yazılarla başlamış, Murger'in hayatının gerçek anlayışını sorgulayan en az üç biyografi ile devam etmişti.

Murger genelde 1846 yılında ilk öykülerini küçük bir gazeteye yolladığında pek farkına varılmamıştı. Üç yıl sonra ise bu öykülere dayanan oyun tüm Paris'in dilindeydi. Günlük gazeteler oyunu izlemeye gelen kalabalık ve gişe satışları karşısında hayretini gizleyemiyordu. Eleştirmenlerin yazılarında duyulan coşkunun yalnızca bir kısmı, nükte patlamaları olarak yer alabiliyordu. Bunun arkasında, devrimci ayaklanma deneyimi yer almaktaydı. 1848 Şubat'ında hükümetin devrilmesi, Haziran'da bunu kanlı bir iç savaşın izlemesi ve İkinci Cumhuriyet boyunca süren kışkırtmalar, Paris'in karanlık köşelerinde sonuna kadar yaşamakta olan disiplinsiz gençliğe yepyeni bir düşünme tarzı vermişti. Murger'in karakterleri pek nadiren politik inanç ve tutku taşırdı. Çalışmaları, diğer büyük bir ulusal tutku olan özel hayatın şiiri adına halkın çatışmasını bir yana bıraktığını görmek isteyenleri yüreklendirmişti. Fakat diğer gözlemciler Murger'da çok farklı umutlar görüyordu. *La Réformer*'in radikal genç eleştirmenine göre bohem hayatın teatral sunumu, burjuva toplumunun mirasçılarını sınırlarına kadar zorlamaya iten içsel çelişkileri hatırlatıyordu. Özgürlük, keyif ve iş dolu bir hayata bağlıydılar. Oysa bu değerleri bozulmuş olan toplumlar, çürümüş ve zayıftı.

Murger'in etkisi kısmen güçlüydü, çünkü ilk kez devrimsel bir kriz anında hissedilmişti. Bu kriz sona ererken ardında modern Avrupa burjuvasının her nesilde yeniden üstesinden gelmesinin gerekeceği konuların kalıntılarını bırakmıştı. Murger Bohemia'nın, eğer yaşayanları felakete engel olabilirse, geçici bir süreç olacağına kuvvetle inanmaktaydı. Bu inanç, 1849'da yazdığı oyunda Mimi'nin ölümü üzerine Rodolfo'nun, bunun kendi gençliğinin sonu olduğunu düşünen ben merkezli görüşüne ilham vermişti. İki yıl sonra ise bohem öyküler kitabının önsözünde Bohemia'da uzun süreli kalmanın bir çıkmaz yol olduğu fikrini reddetmişti. Murger'in kendisi de

Bohemia'dan bir çıkış aramaktaydı ve ironik bir biçimde bohem öyküleri ona ilk kez bu fırsatı sunuyordu. Aynı zamanda Bohemia'dan tamamen kaçmaktaki başarısızlığı, onu başkalarınınca da hissedilen daha derin ve dirençli bir yabancılaşma sembolü haline getirmişti. Bu iki görüş arasındaki zıtlık, 1861 yılındaki ölümünden sonra Murger hakkında bir tartışmaya yol açmıştı. Bu konular modern hayatta sürmekteyse de Murger'in kendi neslinin üyeleri için çok daha yoğundu. 1840'daki gençlik 1848 yılının başarısız devrimci deneyiminin tüm etkisini hissetti. Burjuva toplumunun, başka bir şeye dönüşmeyi reddetmesini kabul etmek zorunda kalan ilk nesil onlar oldu. Murger, isyan ile uzlaşma, gençlik ile yaşlılık arasında bir süreklilik bağı dokuyarak, onların ihtiyacını karşıladı.

Murger'in Bohemleri, burjuva hayatına yaklaşip uzaklaşma dansını sürekli değişken bir ruh hali ile icra etmekteydi. Yaşamları, sanatsal fakirlik ile burjuva zenginliğine duydukları hayranlığın kendini adanmış karşıt kutupları arasında gidip gelmekteydi. Murger'in sahne düzeninin tam ortasında yer alan, artistik yetenekten ziyade buydu. 1851 yılında yazdığı kitabının önsözünde Murger öykülerinin gerçek öznelinin, Bohemia'da gerekli bir çıranklık dönemi geçirmiş gerçek sanatsal çağrıyı duyan 'sahici' Bohemler olduğunu iddia etmişti. Murger bu sahici Bohemleri, onları çevreleyen 'amatörler'den ayırıyordu. Bu 'amatörler' heyecan arayışlarını veya gençlik isyanlarını Paris'in kimlikleri gizleyen koruyuculuğu içinde yaşayan genç burjuvalardı. Aslında bu iki grubun arasındaki uzaklık onun sandığından da azdı. Gerçekten, eğer Murger'in profesyoneller tanımını gerçek sanatsal çağrıya cevap verenler olarak kabul edecek olursak, kendisi de, Bohemia'dan başka herhangi bir konuda başarılı eserler verememiş bir sanatçı olarak, amatör bir Bohem olmaktan öteye gidememiş olmalıdır.

Murger'in hikâyeleri, Bohemia'nın klasik görüntüsü haline gelmiştir. Çünkü kendisinin iddia ettiği sanatsal çıranklıktan hem daha az hem de daha fazlasının olduğu bir yaşamı tanımlar. Bu yaşamın biçimi, bir pazar ilişkileri çağında genç kültür dünyasına girmeye çalışan yoksul sanatçıların deneyimlerini model almıştır. Fakat yaşam tarzı farklı bir amacı benimsemiş, genç ve orta yaşlı burjuvaların kendi sosyal kaderlerine duydukları ikilemi dramatize etmiştir. Bohemia, zenginlik ve yoksulluk, iş ve azat olma, görev ve özgürlük kutuplarını sahneleyerek yarı yarıya hayat, yarı yarıya sembol olabilmek için

gereken teatral özelliğini sergilemiştir. Sanatçının kimliği, Bohemlerin burjuva hayatına kendilerini daha yakın kabul ettikleri bir ayna görevi görmüştür.

Gerçi bunlar farklı tarzda aynalardır. Dev aynası veya cüce aynası olabilir, görüntüyü netleştirebilir veya bulanıklaştırabilir. Bir Bohemia aynası var olduğunda herkes için geçerlidir. Modern yaşamı dağıtması veya yoğunlaştırması onu kimin tuttuğuna bağlıdır. Burada kısaca iki tür standart ayna taşıyıcıdan bahsedebiliriz. Her ikisi de kendi Bohemiasını tanımlarken Murger'ın yapmak istediğini akıllarında tutmaktadır ama her biri ondan kasten ayrı düşer. Bunların ilki bugün unutulmuş olmasına karşın, 1850 lerde en bilinen Bohem olmakla ünlenmişti. Gazeteci, gece gezgini, kafelerin uzun oturan misafiri, Murger'ın, Courbet ve Baudelaire'in arkadaşı, Murger'ın deyişi ve herkesin kabullendiği şekilde 'Bohem değil Bohemia' olan Alexandre Privat d'Anglemon. Privat, böhürlenme, ayak kaydırma, uydurma, kafa karıştırma ustası ve gerçeklerden çok hayallere kapılmanın beden ve ruh olarak en üst noktasındaki kişiydi. Hayatı hakkında hiçbir bilgimiz bulunmuyor, çünkü dostlarından birinin dediği üzere, soran herkese hayatını anlatmış ama hiçbir zaman aynı şeyleri söylememiştir. Privat, Murger'ı ünlü yapan sanatçı, yazar ve kadınlar hakkında yazmayı düşünmüş fakat asla bunu gerçekleştirmemiştir. Bunun yerine Paris'in aşağı başka bir bölgesi olan, yine Bohemia adını taşıyan fakat Murger'ın kendi yazdıklarının sınırlarını çizirken kararlılıkla dışarıda bıraktığı bir bölüm hakkında yazmıştı. Burası, gecekondularda yaşayanların, yoksulların, serserilerin, çöp toplayıcıların ve uyuşturucu satıcılarının, akrobatların ve laternacıların, toplumun alt derinliklerinde gölgeli gaz lambası ışığında yaşayanların bulunduğu yerdi. (Groos ve Parker, 1986: 1-11)

3.2. Giuseppe Giacosa ve Luigi Illica

G.Giacosa(1847-1906) İtalyan şair, oyun yazarı ve librettisttir. Torino yakınlarındaki Parella'da doğmuştur. Torino'da Hukuk Fakültesinde okumuş, R. Leoncavallo, M. Praga ve G. Puccini gibi, dönemin önemli bestecileri ile çalışmıştır. (https://it.wikipedia.org/wiki/Giuseppe_Giacosa)

L. Illica(1857-1919) İtalyan oyun yazarı ve librettisttir. Verdi'nin ana librettisti olan Illica, Puccini, Catalani ve Giordano gibi ünlü bestecilerle çalışmıştır. Gazeteci Cesare

Pecorini tarafından, oyun yazarlığını geliştirmek amacıyla, 1961 yılında ‘‘Uluslararası Luigi Illica dl başlatılmıştır. (https://it.wikipedia.org/wiki/Luigi_Illica)

Her ne kadar *La Bohème*, işbirliği ile üretilen sanat hakkındaki her zamanki genellemeleri utandırsa da, Puccini, Illica, Giacosa–Ricordi ekibi, tüm kurullar gibi büyük miktarda zaman ve kğit tk etmiştir. Neşeli ve korkunç hayat’ın tatminkr bir portresini çizmek için verilen uzun savaş arkasında pek çok çalışmanın ve reddedilişin izlerini bırakmıştır. Illica’ya göre ‘başka on operaya daha yetecek’ miktarda malzeme kalmıştır. Günümüze gelebilen malzemenin çoğu basılmamıştır. Operanın yaradılışı ile ilgili iki belge bulunmaktadır: 1) Mimi’nin girişini hızlandırmak amacıyla IV. Perdeden çıkartılan politik sahne, 2) Tüm Cortile(avlu) sahnesi(orijinalinde III. Perde), Musetta’nın dairesinin altındaki avluda yapılan bir gece partisi, operanın yaradılışının ortalarında çıkartılarak gelişimi sert bir biçimde değiştirmiştir. Bu iki belgenin ilki bildiğimiz kadarıyla ilk kez İngilizceye çevrilmiştir; ikincisi de İtalyan orijinalindeki çizgiye sadık kalınarak yapılan ilk İngilizce yorumdur. (*Groos ve Parker, 1986: 142*)

Giacosa’nın 1906 yılındaki ölümünden kısa bir süre sonra basılmış olan Luigi Illica’nın Giuseppe Giacosa anıları, düzenlenerek evrisi yapılan bölümle biter. Gerçi Illica bölümün sonuna meslektaşının parçalardan ek yeri olmayan bir bütün çıkarma becerisini vurgulayan bir övgü eklemiş olsa da, Giacosa’ya yazılan abide, bu sahnenin şairin favorisi olduğunu im etmektedir. Belge, kesinlikle İtalya’da bohemliğin nasıl kabul gördüğünü ifade eden önemli bir belgedir, özellikle Felice Camerone’nin *La Bohème*’inin İtalyanca evirisinin önsözündeki kışkırtıcı politik beyanlarını düşünürsek. Bazı eleştirmenlerin iddia ettiklerinin aksine, bu sahne Puccini, Illica ve Giacosa ekibinin, bohemlerinin özel hayatı ile zamanın daha büyük sosyal konuları arasında bir baę olduğunun, fakat karakterlerinin anarşik bağımsızlıklarını vurgulayarak Camerone gibi kendilerini harekete geçmekten uzak tuttuklarını gösterir.

Yazışmalardan, bu sahnenin 1895 yılında çıkartıldığını anlarız. 6 Nisan tarihinde Puccini Giacosa’ya komik bir şiir halinde, IV. Perdedeki değişikliklerine ‘kk sahneleri katması ricasında bulunur. şairin 25 Hazirandaki patlaması, sonunda IV. Perdeyi birkaç gün içinde bitirmeye söz vermesi ile sonuçlanır. Böylece Giacosa’nın kk sahneyi o sıralarda kestiği anlaşılmaktadır, geri son çıkartmalar sonbaharda Illica tarafından üstlenilmiştir. Librettonun son halinde bohem politika sahnesi,

Colline'nin, kralın kendisini Devlet Bakanı yaptığı iddiası sonrasında Schaunard'ın kadeh kaldırmaya çalışma önerisi ile yer almıştır. Sonra Mimi'nin girişini hızlandırmak için tamamen kaldırılmıştır.

Schaunard'ın seçmenleri ile çatışmasındaki mizah edebidir, platformdaki bazı konular(cinsel, politik ve ekonomik reform) 1871'deki Paris Komünündeki olaylarla yoğunlaşmış bazı endişeleri yansıtır gibidir. 'Gerçek devrim' anlamına gelen politik slogan ile ardından gelen her şeyi sahici bohem olmaya indirgeyen değersizleştirme arasında ironik bir boşluk vardır ve Schaunard'ın gündemindeki her konunun böylece içi boşaltılmıştır. 1) 'cinsel devrim'... bir İtalyan sözcüğüne ait tanım edatının değiştirilmesi, 2) 'Kordiplomatik ve Resmi Dünyada reform(uluslararası ve iç işlerinde reform)... borç affı, 3) 'ekonomik reform', özellikle mevduatın serbest değişimi(o dönem için tam bir tehlike işareti içeren konu başlığı)... hop diye halledildi. Schaunard'ın liberal nutku havanın değişmesine neden olur, bohemler onun on dokuzuncu yüzyılda yeni bir politik gerilim yaratmak üzere muhafazakâr hükümetin yolladığı bir kışkırtıcı ajan olduğundan şüphelenir. Böylece mizah, politik yelpazenin her iki ucundaki aşırılıkları da Cameron ve diğerlerinin Murger'ın dava konusunda görmek istedikleri biçimde etkin biçimde etkisiz hale getirir. (*Groos ve Parker, 1986: 142-143*)

3.3. Giacomo Puccini'nin Yaşamı

Giacomo Puccini, 28 Aralık 1858'de Lucca şehrinde doğdu. Bu şehrin müzikal hayatında uzun süredir bulunmuş bir ailenin, en çok bilinen üyesiydi. Onun büyük büyük babası ve dedesi Antonio, ikisi de kilisede organistlerdi. Ve çok sayıda eser bestelemişlerdi. Donizetti ve Marcadante'nin öğrencisi olan Michele, önemli bir öğretmendi, fakat Giacomo beş yaşına geldiğinde öldü. Hemen hemen tüm üyeleri org sanatçısı ve koro şefi olan bu aile, geleneklerini sürdürmek için, kendi aralarında anlaşarak, Giacomo bu işi üstlenecek yaşa gelene kadar amcası Fortunato Magi'nin bu görevi üstlenmesine karar verdiler. Böylece Magi, onun ilk hocası oldu. Ve Giacomo üzerinde bir başarı elde etti. Annesinin teşvikiyle, Instituto Musicale Pacini'nin direktörü olan Carlo Angeloni ile çalışmalarına devam etti, ki o da Magi gibi, Michele'nin öğrencisiydi. Puccini on yaşındayken, San Martino ve San Michele kiliselerinin korolarına katıldı. Ve dört yıl sonra, bu kilisede ve o civardaki Mutigliano,

Celle ve Pascaglia kiliselerinde org sanatçısı olarak kariyerine devam etti. 17 yaşındayken ilk eserlerini bestelemeye başladı. Doğaçlamalarının ürünü olan parçalar yazdı. Puccini'nin de hocası olan Angeloni tarafından topluma sunulan, onları şaşırtan ve Toscana'nın halk şarkılarından kopup gelen, *Il Trovatore*, *La Traviata* ve *Rigoletto* gibi büyük eserler onu etkilemiştir. Pisa'da sergilenen *Aida* temsili onun üzerinde büyük bir etki yaratmıştı ve bunun sonucunda, aile geleneğini bırakarak, operatik eserler bestelemek konusundaki içgüdülerine kulak vermiştir. Pisa'daki temsilin, onda müzikal bir pencere açtığını söylemiştir.

Lucca, operatik eserlerin sergilenebileceği bir yer değildi ve bu yüzden Puccini'nin en büyük isteği Milano'ya gitmekti. Orada bir şeyler öğrenmek için can atan bestecilerin kiblesi olan La Scala Operası ve Konservatuvar bulunuyordu. Hayalini gerçekleştirebilmesi için dört yıl geçmesi gerekti. Eski Lucca günlerinden, iki senfonik prelüd, bir kantat, bir yarışma için, *I Figli d'Italia Bella* adlı eser ve sonra bir de dini eser kaldı. Ve bunu sonradan la bemol majör Messe'inde de kullanmıştır.

Fakir ailelerin yetenekli çocuklarına verilen, Queen Margherita bursu ve Dr. Nicolao Ceru'nun parasal desteği ile Puccini, 1880'in sonbaharında Milano Konservatuvarı'na girdi ve orada üç yıl kaldı. Onun şef hocaları, Antonio Bazzini ve Ponchielli idi. Bu üç yıl içerisindeki deneyimleri, La Bohème'deki fakir gençlerin tavırlarıyla yoğun benzerlik gösteriyordu. Temmuz 1883'te çalışmalarını enstrümantal bir parça ile bitirdi. O da *Capriccio Sinfonico* idi. Franco Faccio yönetiminde bir öğrenci orkestrası tarafından seslendirildi. Renkli orkestrasyon ve melodik buluş, onun yeteneğini ilk kez ortaya koyuyordu.

Turandot'u yazarken, Torre del Lago'ya taşınmaya karar verdi. Torre del Lago'da kurulan kömür fabrikası, Onun hayatını yaşanmaz hale getirdi. Bu yüzden Viareggio'ya taşındı. 1923'ün sonlarına doğru, boğazındaki ağrıdan şikâyet etmeye başladı. 1924'ün sonbaharında üç uzman, ona kanser teşhisi koydu. Oğluyla beraber Brüksel'e gitti. Oradaki tedavinin işe yaradığı sanıldı fakat kalbi buna dayanamadığı için, 29 Kasım'da vefat etti. Naaşı Milano'ya götürüldü ve Toscanini'nin aile mezarlığına defnedildi. (Gosset, Ashbrook, Budden, Lippmann, Porte, Carner, 1980: 311-325)

4.BÖLÜM: KARAKTERLERİN İNCELENMESİ

4.1. Genel Karakterlerin İncelenmesi

Mimi: Soprano. Terzi kız.

Rodolfo: Tenor. Şair.

Musetta: Soprano.

Marcello: Bariton. Ressam.

Colline: Bas. Filozof.

Schaunard: Bariton. Müzisyen.

Benoit: Bas. Ev sahibi.

Alcindoro: Bas. Devlet müşaviri.

Parpignol: Tenor. Oyuncakçı.

Gümrük Çavuşu: Bas

I. PERDE

Luigi RICCI, Puccini'nin Manon Lescaut operasındaki soprano rolü olan "Manon" ile "Mimi"yi kıyaslamaktadır. Manon daha aristokrattır ve psikolojik olarak aşkı sevmektedir. Mimi ise, aşkını vermeyi, temiz sevgiyi ve aşık olmayı istemektedir.

Ricordi şan-piyano basımı sayfa 55'deki uyumsuz sesler ve tınlayan akorlar, sahneye hasta bir karakterin girdiğini anlatmaktadır.

(sull'uscio, con
Vor-

Di grazia. mi s'è spento il lume.

(corre ad aprire)
Ecco.

Şekil 1

Puccini, Ricordi basımı sayfa 58, numara 27'den 14 ölçü önce gelen, "Ora permetta che accenda il lume. E tutto passato" cümlelerinin nefessiz söylenmesini istemekte ve sayfa 59, numara 27'den 3 ölçü sonra gelen "La chiave della stanza, dove l'ho lasciata?(Anahtarımı unuttum!) cümlesine çok gülmektedir. Çünkü, hani ne oldu "buona sera'lar, yalan mıydı?...diye sormaktadır. Daha sonra sayfa 61'de gelen müzikteki alçalma ve yükselmeler, gökyüzüne uçuyormuş gibi gidip gelen cümleler, oyun gibi değerlendirilmektedir.

(beve)

(levandosi, cerca il suo candeliere)

Grazie. (ammirandola)
lentamente

-si? (Che bella bam-bi-na!)

pp

Şekil 2

Sayfa 70'de ariyanın başında "Mi chiamano Mimi" derken, si bemolden mi naturele ses taşınmalıdır, ama sonrasındaki re notasına taşınmamalıdır. Hemen devamındaki "nome

è Lucia” derken de, ikici e’yi daha iyi vurgulamak gerekmektedir. Ricordi basımı 36 numaradaki mi natürel notasına denk gelen “quelle” kelimesinin yumuşak ve bağlı söylenebilmesi için de piyano söylenmesi gerekmektedir.

MIMI

AND.^{te} LENTO ♩ = 40

chia.ma.no Mi - mi ma il mio no - me è Lu - ci - a.....

AND.^{te} LENTO ♩ = 40

p *pp*

Şekil 3

Ricordi basımı sayfa 72 ve no 38’den 1 ölçü önce “cielo” sözüne denk gelen la notası kitaplarda 8’lik yani kısa yazmaktadır.

MIMI

poco rall.

guar - do sui tet - ti e in cie - - - lo,

pp *poco rall.*

Şekil 4

Ancak Puccini o notayı, sayfa 73 ve numara 38’deki “ma quando...” cümlesinin si natürel notasına köprü gibi bağlanmasını istemektedir. Yine no 38’den 5 ölçü sonraki “il primo bacio..” derken, 2. la naturel notasında uzatma istememektedir.

MIMI

mi - - - o..... il pri - - mo

con grande espansione

ff tutta forza

MIMI

ba - cio del - l'a - pri - - le è mi - - o!.....

poco allarg.

poco allarg.

dim.

Şekil 5

Sayfa 74, no 38'den 15 ölçü sonra gelen "profumo d'un fior !" cümlesindeki 2. la naturelin üzerinde bekleme yapıp, sesi yükselterek sol diyez notasına bağlanmasını istemektedir.

MIMI

spi - o! Co-sì gen-til il pro-fu - mo d'un fior!.....

allarg.

ten.

calmo come prima

MIMI

allarg.

col canto

calmo come prima

p

Şekil 6

II. PERDE

Ricordi basımı sayfa 116, no 16'da, Musetta'nın girişindeki 9/8 lik müzikteki notalar kesik kesik ve senfonilerdeki şaka bölümleri gibi çalınmalıdır. Yoksa operet müziği gibi olması kaçınılmaz olabilir. Şu anki bahis konusu olan 2. perdenin başında ve sonunda gelen müzik temaları ise, Latin mahallesinin karakteristik müziğidir.

(all'angolo di Via Mazzarino appare una bellissima signora dal fare civettuolo ed allegro, dal sorriso provocante. Le vien dietro un vecchio signore pomposo, pieno di pretensione negli abiti, nei modi, nella persona)

ROD. *ALL^o MODERATO* $\text{♩} = 132$ (con sorpresa vedendo Musetta)

(si lascia cadere sulla sedia) Oh! Mu-set - ta!

MAR. tos - si.co! Es-sa!

SCHAU. (con sorpresa) Oh! Mu-set - ta!

COLL. (con sorpresa) Oh! Mu-set - ta!

ALL^o MODERATO $\text{♩} = 132$

(16) *ff* brillante, con fuoco

Şekil 7

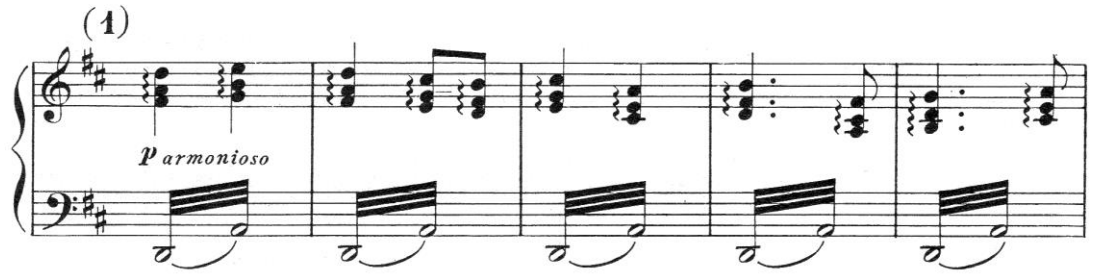
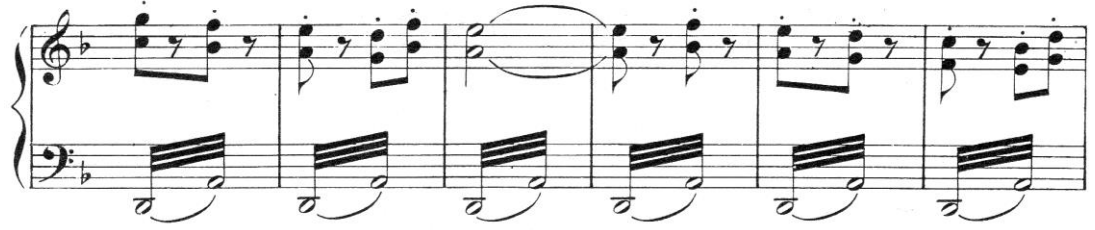
III. PERDE

Perde açıldığında sayfa 167 de orkestrada ısrarla re-la gibi boş tınlayan, yani armonize edilmemiş seslerin boşluk hissi uyandırması, karanlık, sisli, karlı, puslu bir havayı anlatmaktadır.

The musical score for 'III. PERDE' is presented in three systems. The first system includes a tempo marking of $\text{♩} = 112$ and the instruction *AND: no MOSSO*. The piano part begins with a forte (*ff*) dynamic, followed by a sudden change to piano (*subito pp*), and then to very piano (*pp*). The vocal line starts with the instruction *(si alza la tela)*. The second system continues the piano accompaniment with a sustained chord in the right hand. The third system shows the piano part with a *pp* dynamic and a final sustained chord in the right hand.

Şekil 8

Hemen devamındaki, Ricordi basımı sayfa 168, no 1'deki müzik ise perde girişindeki tam tersi armonizedir.

Şekil 9

Ricordi basımı sayfa 183, no 10'dan 9 sonra gelen "Mi grida ad ogni i stante" cümlesindeki ve ölçü başındaki sekizlik es, Mimi'nin çektiği acıyı başlatan es gibi algılanmalıdır.

Ricordi basımı sayfa 188, 13'ten 7 ölçü önceki "dorme" kelimesi, Puccini için ayrı bir önem taşımaktadır. Çünkü bu duette Marcello Mimi'ye diyor ki; "Rodolfo uyuyor, şimdi uyandıracam" ... Bunun üzerine Mimi; "Hani, beni bu kadar seven Rodolfo bu mu? Uyuyor mu? Demekki gerçekten her şey bitmiş" ...

MIMI
Dor - me?

MAR
ben! O - ra lo sve - glio.

(12) dolce

Şekil 10

Puccini, sayfa 195, no 19'dan 3 ölçü önceki "or lo fa incollerir! Me poveretta!"... cümlesini kendi kendine söylenmesini istemektedir. Çünkü Mimi, Marcello'nun Rodolfo'ya sinirlenebileceğini düşünmektedir. Çünkü Rodolfo'yu hâlâ çok sevmektedir.

The image shows a musical score for two vocal parts and piano accompaniment. The top system is for Mimi (MIMI) and Marcello (MAR). Mimi's part is in the treble clef, and Marcello's part is in the bass clef. The piano accompaniment is in the grand staff. The key signature is three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 3/4. The score includes the following lyrics and musical markings:

MIMI (fra sè)
Or lo fa incolle -
MAR
-vu-to di pre-giu - di - zi, no - io-so, coc - ciu - to!
MIMI
ROD. -rir! Me po - ve - ret - ta!... (con amarezza ironica)
Mi -
(19)
pp
mf espress.

Şekil 11

Ricordi basımı sayfa 202, no 23'de 2/4 lük bölümde üçleme içinde gelen es'ler ve Mimi'nin "Ahime!"(yazık) "E finita!"(bitti) gibi sözleri, son nefesler ve ölüm habercisi gibi algılanmaktadır.

1.º TEMPO ma agitando un poco
(angosciata)

MIMI
Ahime! ahimè! È fi - ni-ta!.. O mia vi-ta!.. E fi - ni-ta!..

R
- mi di ser-ra è fio - - re. Povertà l'has fio - ri - ta,

MAR
Oh qual pietà! Poveretta!

1.º TEMPO ma agitando un poco
(23) *pp*

MIMI
Ah-i-mè mo - rir, ahimè mo - -

R
allarg. *rit.*
per richiamar-la in vi-ta non ba - sta a - mor, non ba - sta a - -

MAR
Povera Mi - mi! Povera Mi - -

col canto *rall:*

Şekil 12

Sayfa 205, no 25’de, aynen hayattaki değişikliklerde de olduğu gibi, Musetta’nın giriş müziği ile atmosferi biraz dağıtmış fakat Mimi’nin “addio” kelimesi ile gerçekler yeniden ortaya gelmiştir.

Sayfa 208, no 28’den 2 ölçü önce gelen, ”quel cerchietto d’or, e il libro di preghiere” cümlesinin, içten ve duygulu söylenmesi gerekmektedir ki, Mimi Rodolfo’yu etkileyebilsin.

IV. PERDE

Puccini burada yeni temalar değil de, daha önce kullandığı temaları kullanmaktadır. Ricordi basımı sayfa 224’deki ölçüler değişse de tempo değişmemektedir. Özellikle aynı tempo istenmektedir. Musetta’nın, 247.sayfadaki girişine kadar hızlı tempoda ve daha oyun ağırlıklı geçmektedir. Fakat Musetta, Mimi’nin hasta olduğunu ve sevdiği adamın evinde ölmek için hastaneden kaçıp geldiğini haber verene kadar devam eden neşeli hava, burada dram yüklü olarak karşımıza çıkmaktadır. Sayfa 248’de, no 13’den 20 ölçü önceki, tizden pese doğru si minör iniş melodisi, Mimi’nin merdivenlerden yuvarlandığını anlatmaktadır.

Sayfa 264, no 23’den 11 ölçü önce Rodolfo ve Mimi, I. Perdedeki tema ve sözlere geri dönerek o anları hatırlamaktadırlar(“Che gelide manina... cerca, cerca...). Ve 3. Perdede Mimi’nin Marcello’ya sorduğu soru: ”Dormire?”(uyuyor mu?), yine Mimi’nin ölmeden önce söylediği son sözcük olan “dormire” ile aynıdır. Puccini için bu çok önemlidir.

MIMI

al caldo... e..... dormire...

(lunga pausa)

molto rall:.....

Şekil 13

Bir diğer önem verdiği nokta da, Mimi öldükten hemen sonra, Ricordi basımı sayfa 274, no 29'daki si minör akorun geç çalınmasıdır. 29'dan 1 ölçü önceye koyduğu puandorgun(uzatma,bekleme) üzerine özellikle "lunga pausa" yazmıştır.

MUS. *AND:te LENTO e SOST:to* *marmorato*

Madonna be-ne-

(rassicurato nel vedere che Mimì si è addormentata, cautamente si allontana da essa e fatto cenno agli altri di non far rumore, si avvicina a Marcello)

ROD. *pp sottovoce*

Che ha detto il me-di-co?

MAR. *pp sottovoce*

Ver - rà.

(29) *AND:te LENTO e SOST:to*

sf

Şekil 14

Musetta'nın duasıyla başlayan bu son bölümü "Madonna benedetta, fate la grazia a questa poveretta" ayrı düşünmüştür. Bu arada Puccini, kendi el yazması partisyonda, Mimi'nin öldüğü o meşhur si minör akorun öncesine, ölümü simgeleyen bir kuru kafa çizmiştir. Hemen sonrasında Musetta'nın duadan sonra söylediği; "Madonna santa io sono indegna di perdono, mentre invece Mimì é un angelo del cielo"(aslında Mimi değil

ben ölmeliyim) cümlesini, Puccini çok sevdiğini belirtmektedir. Çünkü bu cümle, esasında Musetta'nın ne kadar güzel ve büyük yürekli biri olduğunu vurgulamaktadır.

Ve Puccini, sayfa 277, no 31'den 6 ölçü sonra başlayarak perdenin kapanmasını istemektedir(Cala lentamente il sipario).

Şekil 15

4.2. Rodolfo Karakterinin İncelenmesi

I. PERDE

Ricordi basımı sayfa 54'de, Rodolfo "Non sono in vena" cümlesinde sinirlidir, çünkü yazamamaktadır. Hemen bu cümleden sonra gelen, kapı sesine verdiği "chi é la?" cevabı da sinirli olmalıdır. Ancak gelenin kadın olduğunu anladığındaki cevabı yumuşak olmalıdır.

Sayfa 56, no 26'dan 5 ölçü önce gelen akorlar, Rodolfo'nun, Mimi ayılsın diye yüzüne serptiği suyun sesleridir. Yani özellikle o akorlarda hareket olması istenmektedir.

Şekil 16

Yine no 26'dan 4 ölçü önce gelen "Che viso dammalata" cümlesinin de yumuşak söylenmesi istenmektedir. Çünkü Puccini'nin kendisi diyor ki; "Ben romans

yazmadım...” Çok romantik olmamalıdır. Nedeni ise romantik söyleme tarzında müzik cümleleri fazla yavaşlatıldığı için Puccini'nin isteğinin dışına çıkmaktadır.

Sayfa 64, no 30'da, “Che gelida manina”nın, andante affettuoso olan temposunu, Puccini çok belirgin olarak tanımlıyor ve o şekilde yorumlanmasını istiyor.

AND^{no} AFFETTUOSO ♩ = 58
(sorpresa)
MİMİ Ah!
(tenendo la mano di Mimì, con voce piena d'emozione)
dolcissimo
R (30) pp Che ge - li - da ma - ni - na, se la
AND^{no} AFFETTUOSO ♩ = 58
sfz pp

Şekil 17 - Fotoğraf 1

Fakat hemen sonra sayfa 65'de gelen “chi son, chi son” cümlesini daha yavaş istemektedir. Tipik Puccini karakteri olan, hemen hemen her ölçüdeki tempo değişikliklerine özellikle dikkat çekmektedir.

R - ri - na, le di - rò con due pa - ro - le chi son, çhi son,
m.s. poco rall.
2

Şekil 18

Sayfa 81, no 43'den 8 ölçü sonra gelen, ”dammi il braccio, mia piccina” cümlesinin daha cesur oynanması ve söylenmesi gerek diyor Puccini... ki, ”Io tamo, io tamo”(seviyorum) cümleleri daha aşk dolu olabilsin.

(maliziosa) $\text{♩} = 58$ (dà il braccio a Rodolfo)

MIMI Cu-ri-o-so!.. Obbedi - sco, si -

(aiuta amorosamente Mimi a mettersi lo scialle) (con molta grazia a Mimi) *dolciss.*

R - tor - no?.. Dammi il braccio, mia pic - ci - na....

pp $\text{♩} = 58$ *pp dolciss.*

Şekil 19

II. PERDE

Sayfa 104, II. Perdede, Rodolfo'nun Mimi'yi tanıştırdığı cümleler olağanüstüdür. "Dal mio cervel sbocciano i canti, dalle sue dita, sbocciano i fior, dall'anime esultanti sboccia l'amor, sboccia l'amor"(Ben şairim, Mimi de şiiirimdir. Şiirler benim kafamda bir çiçek gibi açıyor ve o şiirler, Mimi'nin parmaklarında bir çiçek gibi açıyor)

- e - ta; es.sa la po - e - si - a..... Dal mio cer -
 - vel sboccianci can - ti, dalle sue di - ta sbocciano i fior,..... dal -
 - l'a - nime e - sul - tan - ti sboccia l'a - mor, sboccia l'a -

Şekil 20 – Fotoğraf 4

Luigi RICCI'nin La Bohème'in çekirdeği dediği yer ise; "Il dramma della miseria... povera Mimi... mormora Marcello" etc...(Yani, sefaletin dramı... hayat, kader böyle... seviyor ama yapacak bir şey yok... O ölecek... Seradaki çiçek, parasızlıktan soluyor) (Luigi Ricci, 1954)

III. PERDE

Roldolfo sayfa 191 de artık Mimi'den ayrılmakta kararlıdır (Marcello. Finalmente!).

ROD. (esce dal Cabarè ed accorre verso Marcello)
 MOD^{to} CON MOTO

Mar - cel - lo. Fi - nal - men - tel! Qui niun ci

MOD^{to} CON MOTO

p. p. p. p.

Şekil 21

Sebepler olarak da Mimi'nin kendisini aldattığından şüphe etmesini göstermektedir. Fakat Marcello bu sözlere inanmamaktadır. Bunun üzerine Rodolfo; "Uzun zamandır derdimi saklıyorum, Mimi'yi her şeyden çok seviyorum, ona aşığım ama korkuyorum. O çok hasta, gittikçe kötüleşiyor, ölecek!"

Aslında burada Rodolfo kendisini sorumlu tutmaktadır. Fakirliğinin ve soğuk evinin onu hasta ettiğini düşünmektedir.

R

Sostenendo

no, non lo son. In - van, in - van na - scon - -

Sostenendo

(20)

R

a tempo

- do..... *a tempo* la mia ve - ra tor - tu - - ra.....

p

R

A - - - mo Mi - mi so - vra ogni co - sa al

mf

R

(Mimi è commossa)

mon - - - do, io l'a - - - mo.....

poco allarg..... a tempo

f *ff*

accel:.....

R
ma ho pa - u - ra,.....

p accel:.....

(Mimi, sorpresa, si avvicina ancora più, sempre nascosta dietro gli alberi)

rall:..... rit. a tempo

R
ma ho pa - u - ra!..... *tristamente* Mi -

rall:..... rit. a tempo

rall:.....

Şekil 22

Sayfa 211 de quartette, çiçek mevsimine kadar beraber olmayı ve sonrasında ayrılmayı kararlaştırmaktadırlar.

(interno) un poco allarg.

MIMI
ver - - no! Ci la - - scie -

(interno)

R
(35) Ci la - - scie -

pp..... f col canto pp

(allontanandosi)

rall:.....

MIMI
_rem al_la stagion dei fior!

R
_rem al_la stagion dei fior!

Sostenendo

col canto.....

p

pp

espressivo

Şekil 23 – Fotoğraf 8

IV. PERDE

Bu perde adeta yer yer birinci perdenin tekrarı gibidir. İki sevgilinin ilk tanışmalarını, beraberce karanlıkta anahtar aramalarını ve Cafe Momus'e giderken, Mimi'ye satın aldıkları başlığı hatırlamaktadırlar.

MIMI (gaiamente) (tende a Rodolfo la testa; questi le mette la cuffietta)

La mia cuf - fiet - ta, la mia cuf - fiet - ta... *rall.* Ah!...

col canto.....

Şekil 24

Rodolfo her ne kadar hâlâ ümitli olsa da Mimi gerçeğin farkındadır. Yolun sonundadır ve ölecektir. Mimi'nin son sözü,onları ortak noktalarıymış gibi görünen “dormire” kelimesinde buluşturmaktadır.

MIMI

al caldo... e.... dormire...

molto rall:.....

molto rall:.....

Şekil 25

5. BÖLÜM: LIBRETTO

I. PERDE

Marcello: Bu Kızıldeniz donduruyor beni.

Damlalar üzerime yağıyor gibi.

Hırsımdan bir Firavun'u boğabilirim!

Ne yapıyorsun?

Rodolfo: Paris'in binlerce bacasından tüten dumana bakıyorum, gökyüzüne yükselen ve eski bir şöminenin önündeki koltukta tembelce yaşayan, büyük bir beyefendi gibi düşünüyorum.

Marcello: Züğürtlük ezelden doğalmış bizim için.

Rodolfo: Ormanda odun çok ama bize faydası yok!

Marcello: Rodolfo, sana derin fikrimi söylemek istiyorum: Soğuk müthiş!

Rodolfo: Ve ben, Marcel senden gizleyemem, ter döktüğümü sanmıyorum.

Marcello: Parmaklarım dondu... Sanki Musetta'nın bu buz gibi kalbini tutmuş gibi.

Rodolfo: Aşk bir ocaktır, her şeyi yakar.

Marcello: Ve çok çabuk!

Rodolfo: Yanacak şey erkektir...

Marcello: Ve kadın körükler...

Rodolfo: Birisi bir anda yanar, mahvolur...

Marcello: Ve diğerleri seyreder.

Rodolfo: Fakat bu arada burası dondurdu.

Marcello: Ve açlık mahvediyor.

Rodolfo: Ateş gerekiyor.

Marcello: Bekle, sandalyeyi feda edelim.

Rodolfo: Evreka!

Marcello: Buldun mu?

Rodolfo: Evet. Keskin zekâ! Şunu yakalım...

Marcello: Kızıldeniz'i yakıyor muyuz?

Rodolfo: Resim tuvali pis kokar. Benim dramım, şu yanan dramım bizi ısıtır.

Marcello: Belki onu okumak istersin? Beni donduruyor.

Rodolfo: Yok, yansın kâğıtlar, kül olsun ve uçursun şiirleri göklere. Çağımız çeksin cezasını... Yansın Roma!

Marcello: Büyük laf!

Rodolfo: İlk perdeyi al.

Marcello: Ver.

Rodolfo: Yırt, yak, ne sıcak ışık!

Marcello: Ne sıcak ışık.

Colline: Artık kıyamet belirtileri görünüyor! Noel günü diye rehinciler açık değil. Bir kıvılcım.

Rodolfo: Susun... Benim dramım o, verildi..

Colline: Ateşe! Onu göz kamaştırıcı buluyorum.

Rodolfo: Var ol.

Colline: Ama kısa sürdü.

Rodolfo: Kısalık, büyük bir özelliktir.

Colline: Sandalyeyi bana ver, yazar bey.

Marcello: Bu iki perde arası öldürdü. Çabuk.

Rodolfo: İkinci perde.

Marcello: Ses çıkarma.

Colline: Derin düşünce.

Marcello: Çok yerinde.

Rodolfo: Şu alevlerin içinde gitgide kaybolup gidiyor, yakıcı bir aşk sahnesi.

Colline: Çıtır çıtır yanıyor kâğıt.

Marcello: İşte bir öpücük!

Rodolfo: Şimdi üçüncü perdenin yandığını duymak istiyorum.

Colline: Şairler böyle takdir görürler.

Rodolfo, Marcello, Colline: Alevlerin yanıp gidişi ne güzel!

Marcello: Ah Tanrım... Alev küçüldü.

Colline: Nasıl da yok oluyor bu ince dram.

Marcello: Çoktan çatırdadı, parçalandı, öldü.

Marcello, Colline: Kahrolsun, kahrolsun şair!

Rodolfo: Odun!

Marcello: Purolar!

Colline: Bordo şarabı!

Rodolfo: Odun!

Marcello: Bordo şarabı!

Rodolfo, Marcello, Colline: Bütün bunlar bize gönderilen büyük bir talihtir.

Schaunard: Fransız bankası sizin için israf eder.

Colline: Topla topla.

- Marcello: Bunlar teneke!... (kalp para)
- Schaunard: Sağır mısın? Aptal mısın? Kim bu adam?
- Rodolfo: Luigi Filippo! Kralımız... Selamlıyorum.
- Hepsi: Luigi Filippo ayağımıza gelmiş!
- Schaunard: Şimdi size diyeceğim şü: Bu altının... Veya daha doğrusu, gümüşün yaman bir öyküsü var.
- Marcello: Ocağı yakalım.
- Colline: Soğuk dondurdu.
- Schaunard: Bir İngiliz, bir beyefendi; Lord veya Milord'du; bir müzisyen istiyordu.
- Marcello: Git. Masayı hazırlayalım.
- Schaunard: Ben mi? Uçtum.
- Rodolfo: Ateş nerede?
- Colline: Orada.
- Marcello: Burada.
- Schaunard: Tanıttım kendimi. Beni kabul eder misiniz diye sordum ona.
- Colline: Rosto!
- Marcello: Kurabiyeler!
- Schaunard: "Dersler ne zaman?" Tanıttım kendimi. Beni kabul eder misiniz diye sordum: "Dersler ne zaman?" Cevap: "Şimdi başlayalım.!..."
- Bakınız!(Ve bana birinci katta bir papağanı gösterip) Sonra ekledi:
- "Şu kuşu çatlatıncaya kadar çalınız!..."
- Rodolfo: Muhteşem salon, parlak ışıklar saçan.
- Schaunard: Öyle yaptım: Çaldım üç uzun gün orada...

Marcello: İşte mumlar!

Colline: Kurabiyeler!

Schaunard: O sırada görünüşümle kandırdım bir güzeli...

Marcello: Masa örtüsü olmadan yemek mi?

Schaunard: Büyüledi hizmetçi kız.

Rodolfo: Bir fikir!

Marcello, Colline: Anayasa Gazetesi!

Rodolfo: En iyi cins kâğıt... Yenilir ve bir çırpıda silinip süpürülür.

Schaunard: Kuşa yutturdum maydanozu... Yemek için ağzı genişledi, gagasını açtı.
Bir parça maydanozla Socrate gibi öldü!

Colline: Kim?

Schaunard: Hepinize lanet olsun! Ya şimdi ne yapıyorsunuz? Hayır! Bu yemekler bir gün işe yarar, muhtaç olduğumuzda. Bu arife gününde yemek yemek mi? Hem de Quartier Latin sokakları sucuklar ve çok nefis yemeklerle doluyken? Her tarafta taze çörekler... Bütün hava bu koku ile doluyken? Orada genç kızlar hep bir ağızdan neşeli Noel şarkıları söylerler! Ve cevap verir her birine, bir öğrenci! Biraz dindar olun efendiler. Evde içilsin, ama dışarıda yensin!

Benoit: Biraz açar mısınız?

Marcello: Kim var orada?

Benoit: Benoit.

Marcello: Ev sahibi!

Schaunard: Kapı önünde!

Colline: Hiç kimse yok.

Schaunard: (Kapı kilitli)

Benoit: Bir sözüm var.

Schaunard: Yalnız tek kelime!

Benoit: Kira!

Marcello: Hey! Bir sandalye verin!

Rodolfo: Çabuk!

Benoit: Gerek yok... İstiyordum...

Schaunard: Otur.

Marcello: İçer misin?

Benoit: Teşekkürler.

Rodolfo: Kadeh kaldıralım! (Şerefe)

Colline: Şerefe!

Schaunard: İçin!

Rodolfo: Şerefe!

Benoit: Üçüncü ayın sonu...

Marcello: Pek hoş.

Benoit: Ve bu yüzden...

Schaunard: Bir yudum daha.

Benoit: Teşekkürler.

Rodolfo: Şerefe!

Colline: Şerefe!

Rodolfo, Marcello, Colline, Schaunard: Sizin şerefinize!

- Benoit: Size gelişimin sebebi, üç ay önce... Bana söz vermişsiniz.
- Marcello: Söz vermiştim ve şimdi sözümü tutuyorum.
- Rodolfo: Ne yapıyorsun?
- Schaunard: Deli misin?
- Marcello: Gördünüz mü? Şimdi biraz daha kalın bizimle. Söyleyin: Kaç yaşındasınız... Sevgili Benoit beyefendi?
- Benoit: Yaşım mı? Ey Tanrım!
- Rodolfo: Aşağı yukarı bizim yaşta.
- Benoit: Daha fazla, çok daha fazla.
- Colline: Aşağı yukarı dedi.
- Marcello: Geçen akşam Mabil'e... Bir aşk tuzağı kurmuş!
- Benoit: Ben mi?
- Marcello: Mabil'e... Geçen akşam tuzak kurmuş. İnkâr etme.
- Benoit: Öyle.
- Marcello: Güzel kadın!
- Benoit: Ah! Çok.
- Schaunard: Çapkın!
- Rodolfo: Çapkın!
- Marcello: Bir şaşı! Bir top gibi tombul.
- Rodolfo: Adam zevk sahibi.
- Benoit: Heh! Heh!
- Marcello: Saçı kıvrıcık ve bakır rengi.

Schaunard: Çapkın!

Marcello: Kahramana lâıyk bir eş.

Benoit: Yaşlıyım ama kuvvetliyim.

Rodolfo, Colline, Schaunard: Kahramana lâıyk bir eş.

Marcello: Ve ona teslim olur kendine özgü... Faziletiyle.

Benoit: Utangaç gençlik. Şimdi... O hâl geçti gitti! Bilin ki bir eğlencedir, birkaç... Neşeli güzelle... Fakat... Bir balina veya ay gibi tombalak bir yüzü hiç sevmem, ama, sıskaları da tercih etmem, yok! Sıska kadınlar huysuz, dertli olurlar ve çoğu zaman insanın canına tak ettirirler... Ve doğumları sancılı olur. Örneğin: Karım...

Marcello: Bu adamın karısı var ve utanç verici ateşli istekleri var.

Colline, Schaunard: Korkunç!

Rodolfo: Dışarı!

Marcello: Temizleyin tütsüyle!

Colline: Cehennemlikmiş!

Schaunard: Ahlaksız!

Benoit: Ben... Ben

Marcello: Sus!

Colline: Sus!

Benoit: Beyler...

Marcello, Colline, Schaunard: Sus! Git, efendi!

Rodolfo, Marcello, Colline, Schaunard: Defol git buradan ve iyi akşamlar size beyefendi... Ha! Ha! Ha! Ha!

Marcello: Üç aylığı ödedim!

Schaunard: Quartier Latin’de dostlar bizi bekliyor.

Marcello: Kim ödüyorsa yaşasın!

Schaunard: Ganimeti bölelim!

Rodolfo: Bölelim!

Colline: Bölelim!

Marcello: Orada Tanrı’nın güzellikleri var, şimdi zenginsin, bul uygun birini.

Al, şu tüyelerine de bir çeki düzen ver.

Colline: İlk defa bir berberle tanıştıracam. Bir usturanın darbesiyle oluşacak gülünç durum için, bana rehberlik et. Gidelim!

Schaunard: Gidelim! Gidelim!

Marcello: Gidelim! Gidelim!

Colline: Gidelim! Gidelim!

Rodolfo: Ben kalıyorum, “Castoro”nun baş makalesini bitirmek için.

Marcello: Çabuk yaz!

Rodolfo: Beş dakika. Bu işi bilirim.

Colline: Kapıda bekleyeceğiz seni.

Marcello: Gecikirsen vay haline!

Rodolfo: Beş dakika.

Schaunard: Senin Castor’un tıraşını kısa kes.

Marcello: Merdivene dikkat, tırabzana tutunun!

Rodolfo: Yavaş!

Colline: Zifiri karanlık!

Schaunard: Lânet kapı!

Colline: Bir kaza!

Rodolfo: Colline, öldün mü?...

Colline: Henüz değil.

Marcello: Çabuk gel!

Rodolfo: İlham gelmiyor! Kim o?

Mimi: Özür dilerim!

Rodolfo: Bir kadın!

Mimi: Affedersiniz, birden mum söndü!

Rodolfo: Buyrun!

Mimi: Bir ricada bulunabilir miyim?

Rodolfo: Biraz dinlenin!

Mimi: Gerek yok.

Rodolfo: Rica ederim girin. Hasta mısınız?

Mimi: Hayır... Yok bir şey.

Rodolfo: Sarardınız!

Mimi: Nefes... Şu merdivenler.

Rodolfo: Ne yapayım şimdi ben? Böyle! Ne hasta bir yüz! Daha iyi misiniz?

Mimi: Evet.

Rodolfo: Burası çok soğuk. Ateşe yakın oturun... Bekleyin... Biraz şarap...

Mimi: Teşekkür ederim.

Rodolfo: Buyurun.

- Mimi: Az, çok az.
- Rodolfo: Bu kadar?
- Mimi: Teşekkür ederim.
- Rodolfo: (Ne güzel kız)
- Mimi: Şimdi izin verirseniz mumu yakayım. Her şey geçti artık.
- Rodolfo: Çok mu acele?
- Mimi: Evet... Teşekkür ederim. İyi akşamlar.
- Rodolfo: İyi akşamlar.
- Mimi: Ah! Ne dalgınım! Anahtarı bu odada mı bıraktım?
- Rodolfo: Dışarıda durmayın, ışık, rüzgârda söner.
- Mimi: Ah Tanrım! Yakmak için geri dönüyorum.
- Rodolfo: Ah Tanrım! Benimki de söndü.
- Mimi: Ah! Anahtar nerede?
- Rodolfo: Çok karanlık!
- Mimi: Ne talihsizlik!
- Rodolfo: Neredeydi?
- Mimi: Etraf rahatsız olacak... Arayın.
- Rodolfo: Arıyorum.
- Mimi: Nerede?
- Rodolfo: Ah!
- Mimi: Buldunuz mu?
- Rodolfo: Hayır!

Mimi: (Bence...)

Rodolfo: Gerçekten!

Mimi: Arıyor musunuz?

Rodolfo: Arıyorum.

Küçük eliniz buz gibi, yeniden ısıtamazsınız.

Aramak neye yarar?

Karanlıkta bulunmaz.

Neyse ki ay ışığı olan bir gece ve yakında buradan görünür.

Bekleyin genç bayan, bir çift söz ile size anlatayım ister misiniz?:

Ben kimim, ne yaparım, nasıl yaşarım?

Kimim ben? Bir şairim.

Ne yapıyorum?

Yazıyorum. Nasıl yaşıyorum?

Yaşıyorum.

Yoksulluk içinde mutluluğu yaşıyorum büyük bir beyefendi gibi.

Aşk ilahileri ve şiirler yazan.

Rüyalar görmek ve düş kurmak için.

Ruhum zengindir.

Gücümün tılsımını, bütün mücevherleri çalar bir çift hırsız güzel göz.

Sizinle girdiler ve rüyalarımı hemen çalıp uzaklaştılar.

Ama hırsızlık beni gücendirmez;

Çünkü siz bu odayı tatlı ümitlerle doldurdunuz!

Şimdi beni tanıdınız, kendinizden bahsedin.

Haydi, söyleyin: Kimsiniz? Adınız nedir?

Mimi: Peki. Bana “Mimi” derler, ama adım Lucia’dır.

Benim hikâyem kısa. Ben evde oturup dışarıya nakış işlerim...

Sakin ve neşeliyimdir ve beni oyalar zambaklar ve güller.

Böyle şeyler hoşuma gider; tatlı çekicilikleriyle aşkı, baharı anlatırlar...

Gerçekleşmeyecek hayalleri.

Böyle şeylere şiir derler.

Beni anlıyor musunuz?

Rodolfo: Evet.

Mimi: Bana “Mimi” derler, bilmiyorum niçin?

Yemeğimi kendim yaparım.

Her zaman kiliseye gitmem ama çok dua ederim Tanrı’ya.

Yalnız yaşarım, yapayalnız, orada küçük bir beyaz odada.

Seyrederim damları ve gökyüzünü, ama buzlar eriyince, ilk güneş benimdir.

Nisan’ın ilk öpücüğü benimdir.

İlk güneş benimdir.

Tomurcuk açar, bir vazonun içinde bir gül.

Süsler yaprakları!

Öyle hoştur çiçeğin kokusu!

Ama benim yaptığım çiçekler, ne yazık ki hiç kokmazlar!

Anlatılacak başka bir şey yok.

Bu saatte gelip sizi rahatsız ettim.

Schaunard: Hey! Rodolfo!

Colline: Rodolfo!

Marcello: Hey! Duymuyor musun? Miskin.

Colline: Uydurma şair!

Schaunard: Feci bir tembelsin.

Rodolfo: Üç satır kaldı.

Mimi: Kim bunlar?

Rodolfo: Arkadaşlarım.

Schaunard: Şimdi göreceksin.

Marcello: Orada yalnız, ne yapıyorsun?

Rodolfo: Yalnız değilim. İki kişiyiz. Siz Momus'a doğru gidin, bulun bir yer, biz geleceğiz hemen.

Marcello, Colline, Schaunard: Momus, Momus, Momus, susun. Saygılı ve sessiz çıkalım yola. Momus, Momus.

Marcello: Buldu şair konusunu.

Rodolfo: Ay ışığını andıran yumuşaklığıyla ey tatlı yüzlü; seni görünce rüyamda, her zaman rüya görmek istedim!

Mimi: Ah! Yalnız sen hükmedersin ey aşk!

Rodolfo: Heyecandan titrer ruhum, ve sonsuz tatlılığa.

Mimi: Ah! Nasıl da tatlı sarmalar bu kalbi düşlerin...

Rodolfo: Aşk dolu bir öpücük!

- Mimi: Yok, yapmayın!
- Rodolfo: Benimsin!
- Mimi: Arkadaşlarınız sizi beklerler.
- Rodolfo: Yani beni kovuyor musunuz?
- Mimi: Demek istediğim... Cüretkârlık sayılmazsa...
- Rodolfo: Söyle!
- Mimi: Ben de sizinle gelsem?
- Rodolfo: Ne! Mimi! Burada kalman daha iyi olurdu. Dışarıda soğuk var...
- Mimi: Size yakın olacağım.
- Rodolfo: Ya dönünce?
- Mimi: Meraklı!
- Rodolfo: Kolunu ver bana küçüğüm.
- Mimi: İtaat ediyorum beyefendi!
- Rodolfo: Beni sevdiğini söyle.
- Mimi: Seni seviyorum.
- Mimi, Rodolfo: Aşk! Aşk! Aşk!

II. PERDE

Koro: Portakal, oyuncak, hurma.... ne gürültü... Sıcak kestaneler, karamelalar, Noel tatlıları, kremşantiler... Ah! Reçelli tatlılar.... ne kalabalık! Karamelalar... Koşalım...

Schaunard: Bu “Re” sesi yanlış! Pipo ve boru ne kadar?

Colline: Biraz kullanılmış...

Rodolfo: Gidelim!

Mimi: Şapka almaya mı gidiyoruz?

Colline: Fakat sağlam ve ucuz...

Rodolfo: Kolumu sıkı tut...

Mimi: Yanından ayrılmam...

Rodolfo: Gidelim! Marcello, içimden şöyle haykırmak geliyor: "Kim sevişmek ister"?

Seyyar satıcı: Tours eriği!

Satıcı: Balıklar...

Marcello: Beraber alış veriş yapalım...

Seyyar satıcı: Tours eriği...

Marcello: Masum kalbimi çok çabuk verirdim!

Schaunard: Bu itiş kakış arasında ve kalabalıkta aceleyle koştururken ezilirsiniz.

Ve bu hoşnut etmeyen çılgın neşeyi tecrübe ederek zevk alınır mı?

Satıcı: Güzel çiçekler...

Colline: Az bulunan bir örnek... Hatta tek; Bir "Runica" (eski İskandinav) grameri. Rodolfo !

Schaunard: Dürüst insan! Rodolfo!

Marcello: Yemeğe! Bir bayan şapkacısına girdi o.

Rodolfo: Gel, arkadaşlar bekliyor.

Satıcı: Kremşanti....

Mimi: Bu pembe şapka bende iyi duruyor mu?

Koro: Kremşanti.... Reçelli tart... Garson... Bir bardak...

Rodolfo: Esmersin ve bu renk seni güzelleştiriyor... Milyoner bir amcam var, eğer güzel Tanrım yardım ederse, ondan çok daha güzelini alırım...

Koro: Ha ha ha ha ha ha ha!... Biz de kalabalığın peşine takılalım... Ah! Reçelli tart... Ne gürültü, ne kalabalık... Kremşanti... İspinozlar... çiçekler...

Rodolfo: Kime bakıyorsun?

Colline: Hep sana baksın istiyorsun.

Mimi: Kıskanç mısın?

Rodolfo: Mutlu olan erkek, düşmez şüpheye...

Schaunard: Ve ben açlığımı gidermek isteyince, çok yemek isterim.

Mimi: Mutlu musun?

Marcello: Biz yemek istiyoruz. Çabuk!

Rodolfo: Ah! Evet, çok! Ya sen?

Schaunard: Acele et!

Mimi: Evet, çok!

Marcello,Schaunard,Colline: Çabuk!

Parpignol: İşte Parpignol'un oyuncakları!

Rodolfo: İki yer.

Colline: Nihayet!

Rodolfo: İşte burası. Bu Mimi'dir, bir çiçektir. Güzelliğiyle eşlik ederek aramıza katılmaya geldi; çünkü ben bir şairim, O da benim şiirim... Beynimde şarkılar çiçek açar, çiçekler yeşerir, ruhların birlikteliğinden aşk doğar!

Marcello,Schaunard,Colline: Ha! Ha! Ha! Ha!

Marcello: Tanrım ne olağanüstü!

Colline: Saygı içeri girsin.

Schaunard: İyi niyet gereklidir.

Colline: Ben onaylamadım!

Parpignol: İşte Papignol'ün oyuncakları.

Colline: Salam!

Çocuk koro: Parpignol, Parpignol, Parpignol... Borazan ve at isterim.... Askeri flamalar...

Schaunard: Kızarmış av eti! Reno şarabı...

Marcello: Bir hindi!

Colline: Masaya şarap!

Schaunard: Kabuksuz istakoz!

Koro: Ah! Sizi gidi zivanadan çıkmış yaramazlar, yatağa!

Rodolfo: Ya sen Mimi, ne istersin?

Mimi: Krema!

Schaunard: Gösterişli olsun. Bir bayan var!

Çocuk koro: Flamalar.. Trampet.... Parpignol...

Marcello: Bayan Mimi, Rodolfo size nasıl bir şey aldı?

Mimi: Tamamı dantel işi pembe bir şapka; siyah saçlarımda iyi durdu. Çok uzun zamandır böyle bir şapkayı arzu ediyordum ve O anladı bunu; bu kalbi dinleyerek. Bir kalbin içindekini okuyan, aşkı da bilir ve okur...

Schaunard: İşinin ustası...

Colline: O'nun diploması var ve şiirleri acemice değil...

Schaunard: Dile getirdiği şeyler doğru görünüyor.

Marcello: Ey aldatıcı ve gerçek dışı olan güzel devir! İnanılır, ümit eder ve her şey güzel görünür.

Rodolfo: Şiirler daha olağanüstüdür ve dostlarım bu; Bize aşık olmayı öğretir!

Mimi: Aşık olmak, baldan daha tatlıdır!

Marcello: Damağa göre baldır ya da zehirdir!

Mimi: Tanrım incittim O'nu...

Rodolfo: O yasta Mimi'm...

Colline,Schaunard: Kadehler dolsun!

Marcello: Buraya likör!

Mimi,Rodolfo,Marcello: Düşünceler uzaklaşsın ve kadehler kalksın! İçelim...

Hepsi: İçelim...

Marcello: Benim içtiğim zehirdir! İşte O!

Rodolfo,Colline,Schaunard: Ah! Musetta!

Alcindoro: Bir hamal gibi... Koşmak oraya buraya.... yok... yok... olmaz...

Musetta: Gel, Lulu! Gel, Lulu!

Alcindoro: Daha fazla yapamam...

Schaunard: Şu çirkin şey bana soğuk terler döktürdü!

Alcindoro: Nasıl? Burada, dışarıda mı? Burada?

Musetta: Otur Lulu !

Alcindoro: Böyle lakapları siz kendinize saklayın, rica ederim!

Musetta: Mavi sakallık yapma bana!

Colline: Saçları ağarmış!

- Marcello: Üst tabaka olma peşinde!
- Mimi: Çok hoş giyinmiş!
- Rodolfo: Melekler çıplaktırlar.
- Mimi: Onu tanıyorsun! Kim o?
- Marcello: Onu bana sorunuz...Onun adı Musetta'dır....
- Musetta: (Marcello beni gördü... ve bana aldırıyor şeytan...)
- Marcello: Soyadı: "Günaha teşvik etmek!" Onun isteği herkesi kandırmaktır; aşktır ve âşıkları sık sık değiştirir ve avlar. Ve kan içen bir kuş olan baykuş gibidir, gıdası da kalpleri sıraya dizmektir!
- Musetta : (Şu Schaunard ne diye sırtıyor? Hepsine dayanmak çok zor. Şunu bir dövebilsem! Yüzünü bir tırmalayabilsem! Fakat elimde bu yelpazeden başka bir şey yok! Bekle, görürsün!)
- Marcello: O, kalp yer! Bu yüzden benim kalbim yok artık!
- Musetta: Hey! Garson !
- Marcello: Şu sosu bana veriniz!
- Musetta: Hey! Garson! Bu tabak pis kokuyor!
- Alcindoro: Hayır.... Musetta... Sus... Sus...
- Musetta: (Daha başımı döndürmedi)
- Alcindoro: Sus! Sus! Sus! Kibar ol, sakın ol!
- Musetta: (Ah! Döndürmedi)
- Alcindoro: Kiminle konuşuyorsun?
- Musetta: Garson! Rahat bırak! Ben ne hoşuma giderse onu yapmak isterim, istediğimi yaparım! Rahat bırak!
- Schaunard: Şarap harikaymış.

- Alcindoro: Yavaş konuş, yavaş konuş, yavaş konuş!
- Koro: Bakın, bakın kimi görüyoruz, O mutlaka Musetta! Ha! Ha! Ha! Ha!
Şu yaşlı kekemeyle olan, mutlaka O Musetta! Ha! Ha! Ha! Ha!
- Musetta: (Yoksa bu mummyayı mı kıskandın? Ona burayı bıraktırmak çok kolay)
- Alcindoro: Görgü... Mevkii... Fazilet...
- Schaunard: Olağanüstü bir komedi!
- Colline: Olağanüstü!
- Rodolfo: Ben bir ihaneti hiçbir zaman affetmezdim...
- Schaunard: O başkasıyla konuşuyor, çünkü diğerini istiyor...
- Mimi: Seni çok seviyorum ve tamamen seninim! Neden bana affetmekten bahsediyorsun?
- Colline: Boşu boşuna... Zalim anlamamazlıktan geliyor ama...
- Musetta: Ya kalbinin sesi?
- Alcindoro: Yavaş konuş! Yavaş konuş!
- Musetta: Tek arzum, etrafta hayranlık yaratmaktır. İnsanlar dursun ve baksın güzelliğime. Herkes seyretsin beni, başımdan ayağıma kadar...
- Marcello: Beni sandalyeye bağlayın!
- Alcindoro: Şu insanlar ne diyecek?
- Musetta: Gizli güzelliğimi bilen ve cazibesini anlayan, açığa vuran ve keskin gözlerden yayılan, yanıp tutuşuran isteğin tadını alarak yer içerim. Böyle bir alâka bütünüyle sarar beni, mutlu eder!
- Alcindoro: Bu bayağı şarkı, midemi bulandırıyor!
- Mimi: Anlıyorum ki bu eski bir sevgi, herkes Marcello'nun ona tutkun olduğunu biliyor...

- Musetta: Biliyorum, kaygılarını bana söylemek istemiyorsun, fakat gizliyorsun!
- Alcindoro: Şu insanlar ne diyecek?
- Rodolfo: Marcello onu sevmiştii, kız onu terk etti, lüks bir hayat için.
- Schaunard: Ah! Marcello yıkıldı!
- Colline: Kim bilir ne olacak?
- Schaunard: Aynı tuzağa tatlılıkla düşecek. Kim onu vazgeçirebilir?
- Colline: Tanrı korur beni, benzer bir duruma Colline asla düşmeyecek!
- Musetta: (Ah! Marcello'ya düşkünüm, Marcello kazandı!)
- Alcindoro: Yavaş konuş! Sus! Sus! Ölçülü ol! Sus, sus!
- Mimi: Onun bu mutsuzluğu, bende merhamet uyandırıyor!
- Colline: (Gerçekten güzel ben kör değilim)
- Mimi: Seni seviyorum!
- Rodolfo: Mimi!
- Schaunard: Şu ihtiyar yıkılacak, harika bir komedi!
- Rodolfo: Aştan öyle bir yorgun ki, öç almasını bilmiyor!
- Colline: Fakat bir pipo ve Yunanca kitap çok daha hoşuma gider!
- Alcindoro: Ölçülü ol, yavaş, yavaş...
- Mimi: Karşılıksız aşk, hazin bir aşktır!
- Rodolfo: Sönen aşk doğmaz artık!
- Schaunard: Marcello kaybedecek!
- Musetta: Ben ne istersem onu yapmak isterim! Ne istersem yaparım... rahat bırak!
- Schaunard: Böyle biriyle yalnız kalsan, zannetmem okuyasın o Yunanca kitabı!

Musetta: (Şimdi şu ihtiyardan kurtulmam gerek) Ay!

Alcindoro: Ne var?

Musetta: Acıyor, sancıyor!

Alcindoro: Neresi?

Musetta: Ayağım!

Marcello: Gençliğim sen ölmedin, hatıralar da ölmedi!

Musetta: Çöz, bağcıkları çöz, çıkar! Yalvartma. Şurada bir ayakkabı tamircisi var.
Koş, çabuk!

Alcindoro: Düşüncesiz!

Musetta: Başka bir çift istiyorum.

Alcindoro: Şu insanlar ne diyecek?

Musetta: Ne dar, ne sıkıymış şu lanet ayakkabılar! Şimdi çıkarıyorum onu... işte oldu. Koş git, çabuk git! Git!

Alcindoro: Ama mevkiim... Onu tehlikeye mi atmamı istiyorsun? Bekle, Musetta, gidiyorum !

Mimi: Anlıyorum ki Marcello'ya âşık!

Rodolfo: Anlıyorum ki bu harika bir komedi!

Marcello: Çalarsan kapımı, kalbim açıktır sana!

Schaunard,Colline: Bu harika bir komedi!

Musetta: Marcello!

Marcello: Denizkızı!

Schaunard: Oyunun son perdesindeyiz!

Rodolfo, Colline, Schaunard: Hesap?

Schaunard: Ne çabuk?

Colline: Kim istedi?

Schaunard: Bakalım...

Rodolfo,Colline: Pahalı!

Rodolfo,Colline,Schaunard: Çıkın paraları...

Schaunard: Colline, Rodolfo, ya sen Marcel?

Marcello: Meteliksiz kaldım...

Schaunard: Nasıl?

Rodolfo: Bütün param şu otuz!

Mimi,Colline, Schaunard: Nasıl, daha yok mu?

Schaunard: Ya benim param nerede?

Musetta: Hesabımı getirin bana!... Tamam... Bunu şu hesaba ekle çabuk!

Musetta: Parayı benimle gelen bay ödeyecek...

Hepsi: Bay ödeyecek!

Musetta: Buraya oturduğunu görünce selamımı söylersin!

Hepsi: Buraya oturduğumu görünce selamımı söylersin!

Musetta: Fener alayı geliyor!

Marcello,Colline,Schaunard: Şu akşam kalabalığında kolayca saklanınız!

Koro: İşte bando şefi! Mağrur kahraman bir asker! İşte bando şefi!

Hepsi: Pek çevik!

Koro: İşte orada! Yakışıklı bando şefi!

Rodolfo,Marcello,Colline,Schaunard: Varol Musetta! Çapkın! Zaferi ve onurusun sen şu Quartier Latin'in!

Koro: Hepsi parlıyor! Fransa'nın en yakışıklı adamı! Yakışıklı bando şefi! İşte oradaki O! Bakın geçiyor, gidiyor!

III. PERDE

Çöpçüler: Hey, oradakiler, bekçiler! Açınız! Hey, oradakiler, Gentilly'den geldik! Çöpçüyüz biz! Bu ne kar! Hey, oradakiler! Burası donduruyor!

Gümrükçü: Geliyorum!

Bayan Koro: Kim bulursa kadehinde dostluk,ah! Sıcak bir öpücükle döner aşka!

Erkek Koro: Tralleralle... Tralleralle! Eva ve Noe!

Sütçü Kadınlar: Hoppla! Hoppla!

Gümrükçü: Sütçü kadınlar bunlar!

Üç Erkek: Hoppla!

Sütçü Kadınlar: Hoppla!... Günaydın... Günaydın... Günaydın...

Köylüler: Yumurta var... Siz ne tarafa gidiyorsunuz? San Michele'ye! Daha sonra buluşalım mı? Öğle üzeri... Öğle üzeri...

Mimi: Biliyorsanız söyler misiniz bana, affedersiniz, bir ressamın çalıştığı meyhane nerededir?

Çavuş: İşte şurası.

Mimi: Teşekkürler. İyi kalpli bayan, bana bir iyilik yapınız... Orada ressam Marcello'yu sorar mısınız? Onunla konuşmam gerek. Çok acelem var. Ona deyin ki, yavaşça, Mimi onu bekliyor...

Çavuş: Hey, bu sepet ne?

Gümrükçü: Boş! Geç!

Marcello: Mimi?

Mimi: Sizi burada bulmayı ümit ediyordum.

Marcello: Doğru, bir aydır buradayız, masraflarımız bu hancıdan. Musetta şarkı söylemeyi öğretiyor onun müşterilerine, şu savaşıları ben çiziyorum yüzeylerin üzerine... Soğuk! Giriniz.

Mimi: Rodolfo burada mı?

Marcello: Evet.

Mimi: İçeri giremem, yok, hayır!

Marcello: Niçin?

Mimi: İyi kalpli Marcello yardım et bana!

Marcello: Ne oldu?

Mimi: Rodolfo, Rodolfo beni seviyor ve benden kaçıyor, benim Rodolfo'm kıskançlıktan kıvraniyor. Bir hareket, bir söz, bir bakış, bir çiçek... Onu şüphelendiriyor ve lanet ediyor. Geceleri bazen uyur gibi yapıyorum ve sabit bir şekilde beni gözetlediğini hissediyorum. Her an bana bağıyor. "Bana bunu yapma, başka sevgilin var, bana yapma bunu! Yazık bana! Yazık" diye! Öfkeden böyle konuşuyor, onu biliyorum, ama onun karşılıklarına ne dersin Marcello?

Marcello: Böyle olduğunuz takdirde, birlikte yaşanmaz.

Mimi: İyi dedin, doğru dedin. Ayrılmamız uygun düşer! Bize yardım edin siz, biz bunu birçok defa denedik, ama faydasız.

Marcello: Biz Musetta ile mutluyuz, o benimle mutlu, çünkü biz neşeyi seviyoruz. Şarkılar ve neşe, aşkın değişmez çiçeği!

Mimi: İyi dedin, doğru dedin. Ayrılmamız uygun düşer! Siz yapın bunu daha iyi.

- Marcello: İyi fikir, Şimdi onu uyandırıyorum.
- Mimi: Uyuyor mu?
- Marcello: Bir saat önce çıkageldi buraya, erkenden, bir sıranın üstünde uyukluyordu. Bak... Ne öksürük!
- Mimi: Dünden beri fenayım. Kaçtı gitti benden, bana Şunu söyleyerek: "Bitti" Bu sefer size gelmek için erkenden dışarı ıktım.
- Marcello: Uyandı... AŞağı iniyor... Beni arıyor... Geliyor...
- Mimi: Beni görmesin!
- Marcello: Şimdi eve dön Mimi, burada bir olay çıkmasın!
- Rodolfo: Marcello... En sonunda! Böyle olmuyor. Ben Mimi'den ayrılmak istiyorum.
- Marcello: Bu kadar değişken karakterli misin?
- Rodolfo: Bazen kalbimi ölmüş sanırdım, ama o göz kamaştırıcı, gökyüzü rengi gözler, o canlanırdı önümde. Şimdi sıkıntı basıyor...
- Marcello: Bu aşkı gömmek mi istiyorsun?
- Rodolfo: Sonsuza dek!
- Marcello: Durum değişti. Boş yere akan gözyaŐları, iç karartıcı bir aşk deliliğidir. Eğer gülmüyor ve parıltılar samıyorsa aşk, yorgun ve bitkindir. Sen kıskansın...
- Rodolfo: Biraz.
- Marcello: Öfke dolusun, dengesizsin, peŐin hükümlerinde yanlıŐsın, can sıkıcısın inatsın!
- Mimi: Şimdi öfkelenecek! Zavallı ben!

- Rodolfo: Mimi hafif bir kız, eğlence peşinde. Bir baron ona arzulu bakışlar atıyorsa, gönül okşayan ve vaatte bulunan bir tarzda ayak bileğini gösterir.
- Marcello: Bunu mu diyorsun? Bana samimi görünmüyorsun...
- Rodolfo: Öyleyse hayır bu değil. Çoktandır saklıyorum gerçek derdimi. Mimi'yi dünyadaki her şeyden çok seviyorum, ona aşığım, ama korkuyorum! Mimi çok hasta! Gittikçe kötüleşiyor. Zavallı küçük, ölüme mahkûm!
- Marcello: Mimi!
- Mimi: Ne demek istiyor?
- Rodolfo: Müthiş bir öksürük sarsıyor göğsünü, yüzünün renkleri soldu...
- Marcello: Zavallı Mimi!
- Mimi: Yazık, ölmek mi?
- Rodolfo: Benim odam kasvetli bir hücre... Yakacak ateş bitti, rüzgâr esiyor ve içeri giriyor, ıslık çalarak durmadan. O şarkı söylüyor ve gülümsüyor ve beni pişmanlık basıyor. Onu ölüme götüren kötülüğün sebebi benim!
- Marcello: O halde ne yapıyorsun?
- Mimi: Benim hayatım!
- Rodolfo: Mimi narin bir çiçektir. Dokununca solar. Onu yaşatmak için aşk yetmez
- Mimi: Yazık ki bitti! Benim hayatım... Bitti! Yazık ki öleceğim!
- Marcello: Merhamet! Zavallı kız! Zavallı Mimi! Zavallı Mimi!
- Rodolfo: Ne Mimi! Sen burada mısın? Beni duydun mu?
- Marcello: Yani dinliyor muydu?
- Rodolfo: Korkuyorum, hiç bir şey beni böyle titretmez. Gel şurası sıcak! Ah Mimi!

- Mimi: Yok, bu kadar sıcak boğar beni!
- Marcello: Gülen Musetta'dır. Kiminle gülüşüyor? Ah koket! Göreceksin sen.
- Mimi: Elveda!
- Rodolfo: Ne! Gidiyor musun?
- Mimi: Mutluluktan aşk yemini ettiğin yerlerde kal, Mimi yalnız yuvasına tek başına dönüyor. Yapma çiçeklerle ilgilenmeye başka bir sefer gelir! Elveda! Öfke duymadan.... Dinle, dinle. Çok az miktardaki eşyaları topla. Çekmecemde kilitli o altın yüzük ve dua kitabı. Hepsini bir atkıya sar. Ve göndereceğim kapıcıyı.... Bir de.... Yastığın altında pembe başlık var. İstersen, istersen, onu sakla, aşkı hatırlatması için! Elveda, elveda kin, öfke olmadan...
- Rodolfo: O halde kesinlikle bitti! Gidiyorsun demek, küçüğüm. Elveda aşk hayalleri!
- Mimi: Elveda tatlı vaatler, elveda...
- Rodolfo: Elveda, senin bir gülüşünle rüya gibi geçen hayata!
- Mimi: Elveda şüphelere!
- Rodolfo: Öpücüklerle...
- Mimi: Acı veren iğnelemelere!
- Rodolfo: Gerçekten sevgiyle yazdığım şiirlere!
- Mimi: Yalnızlık, kışın ölümcül bir şeydir! Yalnızlık!
- Rodolfo: Yalnızlık, ölümcül bir şeydir!
- Mimi,Rodolfo: İlkbaharda, güneş eşlik eder ona!
- Marcello: Ne yapıyordun ne söylüyordun?
- Musetta: Ne demek istiyorsun?

- Marcello: Ateşin yanındaki şu adama?
- Musetta: Ne demek istiyorsun?
- Mimi: Hiç kimse yalnız değildir Nisan'da.
- Marcello: Ben gelince rengin değişti!
- Musetta: Şu beyefendi bana diyordu ki: "Genç bayan dansı sever mi?"
- Marcello: Kızarak cevap veriyordum: Gece gündüz dans ederim! Özgürlük istiyorum!
- Rodolfo: Zambaktan ve gülden bahsedilir...
- Mimi: Yuvalardan ince bir cıvıltı gelir.
- Marcello: Bayramlar, eğlenceler için seni giydiriyorum, eğer uygunsuz, yakışık almayan bir şey yaparsan!
- Musetta: Bana ne bağıryorsun? Biz evli değiliz.
- Mimi,Rodolfo: İlkbaharda çiçekler açar, güneş eşlik eder ona!
- Marcello: Dikkat et, ben yutmam böyle şeyleri...
- Musetta: Nefret ederim âşıkların kocalık yapmaya kalkmasından!
- Rodolfo: Geveze pınarlar... Akşam meltemi, doğum sancıları çeken insanlığa kokular yayar.
- Musetta: Kim hoşuma giderse onunla olurum!
- Marcello: Kendini beğenmiş hoppa koket!
- Musetta: Hoşuna gitmiyor mu? Kim hoşuma giderse onunla olurum!
- Marcello: Demek gidiyorsunuz? Teşekkür ederim size. Zengin olduğumda size saygılar.
- Musetta: Musetta artık gidiyor, evet gidiyor! Size saygılar! Beyefendi, elveda diyorum size memnuniyetle!

Mimi,Rodolfo: İster misin bekleyelim baharı yine?

Marcello: Hizmetinizden ayrılıyorum!

Musetta: Tabela ressamı!

Marcello: Engerek yılanı!

Musetta: Kurbağa!

Marcello: Cadı!

Mimi: Daima seninim...

Rodolfo: Biz ayrılacağız çiçek mevsiminde...

Mimi: Biz çiçek mevsiminde ayrılacağız...İsterdim ki, sonsuza dek sürsün kış..

Mimi, Rodolfo: Biz çiçek mevsiminde ayrılacağız!

IV. PERDE

Marcello: Bir arabada mı?

Rodolfo: Çift atlı ve özel giyimli valeli. Gülerek selam verdi bana. Hey! Musetta! Ona dedim ki: Ya kalbin? “Çarpıyor veya duymuyor onu, yerinden memnun.”

Marcello: Memnun oldum gerçekten!

Rodolfo: Güzel yalan! Kendini yiyip bitiriyorsun ve aynı şeyleri yineliyorsun.

Marcello: Çarpıyor muymuş? İyi! Onu görünce...

Rodolfo: Musetta'yı mı?

Marcello : Mimi'yi.

Rodolfo: Onu gördün mü? Şu işe bakın!

Marcello: Bir kraliçe gibi giyinmiş, arabanın içindeydi.

Rodolfo: Yaşasın! Çok memnun oldum.

Marcello: (Yalancı aşkından eriyor.)

Rodolfo: Çalışalım.

Marcello: Çalışalım.

Rodolfo: Alçak kalem!

Marcello: Alçak fırça!

Rodolfo: Ey Mimi, sen artık dönmüyorsun, ey güzel günler, küçük ellerin, güzel kokulu saçların...

Marcello: (Fırçam nasıl çalışır ve renklerin uyumu nasıl olur; isteğimin tersine bilmiyorum.)

Rodolfo: Kardan tepeler! Ah Mimi, benim kısa gençlik aşkım!

Marcello: (Hoşuma giden gökyüzünü veya yeryüzünü, ya da kışı veya ilkbaharı resmetmeye kalksam, o(fırça), çizdirir bana iki siyah gözbebeği ve kışkırtıcı bir ağız. Yine Musetta'nın yüzü ortaya çıkar...Tüm çekiciliği ve tüm hilekârlığıyla.)

Rodolfo: Ve sen küçük başlık; yastığın altından çıkarak gel, bizim mutluluğumuza ait her şeyi biliyorsun, gel, kalbimin üzerine, sonra da biten aşka!

Marcello: (Musetta keyif alıyor şimdilik ve benim kalles kalbim, onu çağırıyor ve bekliyor!)

Rodolfo: Saat kaç oldu?

Marcello: Dün öğlen yemeği yediğimiz saat.

Rodolfo: Schaunard dönmüyor mu?

Schaunard: İşte buradayız.

Rodolfo: Yani?

- Marcello: Yani? Ekmek mi?
- Colline: Şeytanlara lâayık bir tabak: Bir balık...
- Schaunard: Salata.
- Colline: Masadaki öğlen yemeğidir.
- Marcello: Bu ne bolluk, zenginlik!
- Schaunard: Şimdi de buz gibi bir şampanya koyalım!
- Rodolfo: Tercih ediniz, ey Baron, alabalık ya da somon?
- Marcello: Dük, ya bir papağan dili?
- Schaunard: Teşekkürler, tokum. Bu akşam bir dansa davetliyim.
- Rodolfo: Doydun mu?
- Colline: Acelem var. Kral beni bekliyor.
- Marcello: Bu bir dolap mı?
- Rodolfo: Sır mı?
- Schaunard: Sır mı?
- Marcello: Sır mı?
- Colline: Kral beni çağırıyor, bakanlık için.
- Schaunard: Çok iyi!
- Marcello: Çok iyi!
- Rodolfo: Çok iyi!
- Colline: Bununla birlikte... Göreceğim... Göreceğim... Guizot'yu!
- Schaunard: Bana kadehini ver!
- Marcello: Evet! İç sen, bana aldırma!

Schaunard: Bana izin verin asil topluluk...

Rodolfo: Yeter!

Colline: Yeter!

Marcello: Yavan!

Colline: İşine git!

Marcello: Bas git!

Colline: Kadehi bana ver!

Schaunard: Karşı konulamaz bir güçle, romans söylemek için, ilham geldi bana!

Rodolfo: Hayır!

Marcello: Hayır!

Colline: Hayır!

Schaunard: O halde dans edeyim?

Rodolfo: Evet, evet!

Marcello: Evet, evet!

Colline: Evet, evet!

Schaunard: Şarkılı bir dans!

Colline: Salonları boşaltın! ... Gavotta!

Marcello: Menuetto.

Rodolfo: Pavanella .

Schaunard: Fandango.

Colline: Quadril öneriyorum.

Rodolfo: Eliniz bayan.

Colline: Benim dediğim!

Schaunard: Lallera, lallera, lallera la...lallera, lallera, lallera, la...

Rodolfo: Çekici soylu bayan...

Marcello: Tevazu gösteriyorsunuz. Rica ederim.

Schaunard: Lallera, lallera, lallera la...

Colline: Ahenkle!

Marcello: Lallera, lallera, lallera...

Schaunard: Önce bir rond.

Colline: Hayır! Ahmak!

Schaunard: Ne bayağı davranış!

Colline: Siz bana hakaret etmiyorsanız ne olayım... çek kılıcını!

Schaunard: Buyurun. (Tadına bak) Kanını içmek istiyorum.

Colline: İkimizden birinin bağırsakları burada dışarı çıkacak.

Schaunard: Bir sedye hazırlayınız!

Colline: Bir mezar hazırlayınız!

Rodolfo,Marcello: Bu boğuşup, dövüşme sırasında dön ve zıpla! İşte al sana, geber

Marcello: Musetta!

Musetta: Mimi... Mimi arkamdan geliyor ve hasta.

Rodolfo: Nasıl?

Musetta: Merdivenlerde kaldı, çıkamıyor.

Rodolfo: Ah!

Schaunard: Şu yatağa yatıralım.

Rodolfo: İçecek bir Şey ver...

Mimi: Rodolfo!

Rodolfo: Sus, dinlen...

Mimi: Rodolfo'm... Beni burada istiyor musun?

Rodolfo: Ah Mimi'm daima...

Musetta: Söylentiye göre Mimi, Viskont'tan kaçmış. Nerdeydi? Ara, ara... Sokakta gördüm yürürken; sürüklenerek güçlükle. Bana dedi ki: "Daha fazla dayanamam... Ölüyorum! Hissettim bunu. Onunla ölmek istiyorum! Belki bekliyordur beni..."

Marcello: Ssst...

Mimi: Kendimi çok daha iyi hissettim. "Bana yardım eder misin, Musetta?" "İçeriye bir göz gezdireyim. Ah burası ne iyi! Yeniden doğulur burada. Tekrar hissettim hayatı.

Rodolfo: Kutsal ağız... Söyle bana tekrar...

Musetta: Evde ne var?

Marcello: Hiç!

Colline: Hiç!

Mimi: Beni bir daha bırakma!

Musetta: Kahve yok mu? Şarap?

Marcello: Hiç! Ah, üzgünüm.

Schaunard: Yarım saat içinde ölür.

Mimi: Çok üşüdüm! Bir manşonum olsaydı! Bu ellerim hiç ısınmayacak mı?

Rodolfo: Buraya, ver bana! Sus! Konuşmak seni yorar.

- Mimi: Biraz öksürüğüm var! Çoktandır. Günaydın Marcello, Schaunard, Colline.. Günaydın... Hepiniz buradasınız, Mimi'ye gülümseyerek.
- Rodolfo: Konuşma, konuşma.
- Mimi: Yavaş konuşurum. Merak etme. Marcello inan bana: Musetta çok iyi bir kız.
- Marcello: Biliyorum, biliyorum.
- Musetta: Bunu... Sat, biraz ilaç, bir doktor getir!
- Rodolfo: Dinlen...
- Mimi: Beni bırakma!
- Rodolfo: Hayır, hayır!
- Musetta: Dinle! Belki de son kez dilediği bir arzudur, zavallıcık! Manşonu almayı ben istiyorum. Seninle geleceğim.
- Marcello: Çok iyisin Musetta.
- Colline: Emektar palto, dinle, ben kalıyorum, sen kutsal bir görev için yola düşmek zorundasın. Teşekkürlerimi kabul ediniz. Hiç bir kuvvet eğemedi yıpranmış sırtını. Geçerdi her iki cebinden filozoflar ve şairler. Şimdi o günler uçup gitti, sana elveda diyorum benim sadık dostum, elveda, elveda.... Her birimiz ayrılmak üzere, bunu; merhametin iki perdesini beraber sahneye koyalım: Ben... Ve sen... Onları burada yalnız bırak!
- Schaunard: Filozof, hakkın var! Doğru, haydi!
- Mimi: Gittiler mi? Uyur gibi yapıyordum ben, çünkü seninle yalnız kalmak istiyorum. Sana ne çok şey söylemek istiyorum... Ah yalnızca, deniz gibi engin, büyük, ölümsüz, derin. Sen benim aşkımsın! Tüm hayatımsın!
- Rodolfo: Ah! Mimi, benim güzel Mimi'm.
- Mimi: Hâlâ güzel miyim?

- Rodolfo: Gün gibi güzelsin.
- Mimi: Bir konuda benzetme açısından yanılığa düştün. Şöyle söyle: Batan bir güneş gibi güzel.. ”Bana Mimi derler, bilmiyorum niçin?”
- Rodolfo: Kırılacağı yuvasına döndü tekrar.
- Mimi: Benim başlığım... benim başlığım.... Ah! Buraya girdiğim o ilk günü hatırladın mı?
- Rodolfo: Hatırladım.
- Mimi: Işık sönmüştü...
- Rodolfo: Çok rahatsız olmuştun! Sonra kaybolmuştu anahtar..
- Mimi: Ve onu aramak için, el yordamıyla, dokunmuşsun!
- Rodolfo: Ara... Ara...
- Mimi: Benim yakışıklı efendim, şimdi bunu söyleyebilirim, onu hemen bulmuşsun aceleyle.
- Rodolfo: Ben de kadere yardım ediyordum.
- Mimi: Karanlıktı ve sen görmemiştin kızardığımı... ”Donmuş küçük ellerin ısınması için bana verin!” Karanlıkta ellerimi ellerinin içine almıştın
- Rodolfo: Tanrım! Mimi!
- Schaunard: Ne var?
- Mimi: Yok bir şey... İyiyim.
- Rodolfo: Sus, Tanrı aşkına!
- Mimi: Evet, evet, özür dilerim. Şimdi iyi olacağım...
- Musetta: Uyuyor mu?
- Rodolfo: Dinleniyor...

- Marcello: Doktoru gördüm.. gelecek; Çabuk olacak. İşte ilaç.
- Mimi: Kim konuşuyor?
- Musetta: Ben, Musetta.
- Mimi: Ne kadar güzel ve yumuşak! Artık hiç üşümez ellerim. Sıcaktan.. güzelleşecek... (Rodolfo'ya) Bunu alan sen misin?
- Musetta: Evet!
- Mimi: Sen! Ne düşünce! Teşekkür ederim. Ama ödeyeceğim. Ağlıyor musun? Ben iyiyim. Niçin ağlıyorsun? Burada aşk... Daima seninleyim! Ellerim sıcak... Uyumak...
- Rodolfo: Doktor ne dedi?
- Marcello: Gelecek.
- Musetta: ”Yüce Meryem Ana, bu zavallı kızı bağışla, o ölmemeli... ”Buraya bir siper ister, ışık gözünü alıyor. Böyle... ”Onu sağlığına kavuştur. Aziz Meryem, ben hak ediyorum ölümü onun yerine. Mimi günahsızdır”
- Rodolfo: Benim halâ ümidim var. Sizce ağırlaşıyor mu?
- Schaunard: Marcello, O öldü...
- Colline: Musetta, alın! Durumu nasıl?
- Rodolfo: Görüyor musun? Sakin... Ne demek istiyorsunuz bu gidiş ve gelişlerle? Bana böyle bakmanız....
- Marcello: Metin ol...
- Rodolfo: Mimi... Mimi!

6. BÖLÜM: SONUÇ

H. Murger'ın kitabından, G. Giacosa ve L. Illica'nın librettosuna, G. Puccini'nin müziğiyle hayat verdiği La Bohème, adını opera ve Verismo tarihine altın harflerle yazdırmıştır. Birçok operanın ilk seslendirilişinde yaşadığı şanssızlıklardan La Bohème de payını almıştır. Fakat daha sonra, libretto ve müziğin ne denli birbiriyle örtüştüğü, aslında kulaktan ve gözden kaçmış birçok unsurun, ne kadar hassas ve dahiyâne bir çalışma sonucu ortaya çıktığı anlaşılmıştır. Bunun neticesidir ki, günümüzde dünyanın en önemli opera evlerinde başyapıt olarak sahnelenmektedir.

Karakterlerin sahneye hemen hemen her girişinde, o rollerin karakteristik özelliklerini anlatan temalar işitilmektedir. Mimi'nin çapraşık seslerle anlatıldığı hasta karakteri, ya da son perdede, dram yüklü sahnede bile, Musetta'nın kıvrak ve karakteristik teması duyulmaktadır.

Bohèmian hayatın ana ögesi olan fakirlik, özellikle I., II. ve III. perdede son derece ince ve nüktedan espirilerle, hem librettoda hem de müzikte çok güzel anlatılmaktadır. Hatta III. perdede, Rodolfo ve Marcello'nun, Mimi'nin hastalığı ile ilgili konuşmaları, La Bohème'in çekirdeğidir. "Povera Mimi... mormora Marcello... il dramma della miseria"(zavallı Mimi, sefaletin dramı, hayat böyle, O ölecek, seradaki çiçek, parasızlıktan soluyor...)

Bu kadar güzel yazılmış bir libretto, ancak bu kadar güzel bir müzikle taçlandırılabilirdi. Illica, Giacosa ve özellikle de Puccini, yüzyıllar sonrasına, ölümlü ama ölümsüz aşkın nasıl olduğunu çok iyi anlatmışlardır.

Bu çalışmada, G. Puccini'nin bu ölümsüz eserini bundan sonra yorumlayacak ya da sahneleyecek olan genç meslektaşlarımın yolunu aydınlatacak bir ışık tutmayı hedefledik. Çünkü La Bohème, kanımızca, opera repertuarında, üzerinde fazladan ve çok daha titiz çalışmayı hak edecek, büyük bir felsefi yaklaşımı da bünyesinde bulundurmaktadır.

KAYNAKÇA

Groos ve Parker (1986). *La Bohème*. Great Britain at the Universty Press, Cambridge, England

ADOB (2010-2011). *La Boheme Eser Kitapçığı*. Ankara Devlet Opera ve Balesi Yayınları, Sayı: 17, Ankara

P. Gossett, W. Ashbrook, J. Budden, F. Lippmann, A. Porte, M. Carner (1980). *The New Grove MASTERS OF ITALIAN OPERA*, Printed by W. W. Norton & Company LTD., New York

Giacomo Puccini (1996), *La Bohème*, CASA RICORDI Editore, Milano, Italia

EKLER

Ek 1:Fotoğraflar

Fotoğraf 1 G. Puccini *La Bohème* Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011

Fotoğraf 2 G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011

Fotoğraf 3 G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011

Fotoğraf 4 G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı ADOB 2011

Fotoğraf 5 G. Puccini La Bohème E. Abacıoğlu Akcan ADOB 2011

Fotoğraf 6 G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011

Fotoğraf 7 G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011

Fotoğraf 8 G. Puccini La Bohème ADOB 2011

Fotoğraf 9 G. Puccini La Bohème ADOB 2011

Fotoğraf 10 G. Puccini La Bohème ADOB 2011

Fotoğraf 11 G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011

Fotoğraf 12 G. Puccini La Bohème ADOB 2011

Fotoğraf 13 G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011

Fotoğraf 14 G. Puccini La Bohème Ş. Talınlı E. Talınlı ADOB 2011

Fotoğraf 15 G. Puccini La Bohème ADOB 2011